

MEDYK BIAŁOSTOCKI

MIESIĘCZNIK UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO W BIAŁYMSTOKU

Nr 1 (219) STYCZEŃ 2026

**UMB
gra
z WOŚP**

str. 5-9

**Kosmos
pełen
inspiracji**

str. 11-14

**Kronika
UMB
2025**

str. 18-32

Kosmos pełen inspiracji

Fot. Zbigniew Wasilewski, Adam
Ludwiczak, Wojciech Więcko

więcej s. 11-14

Dorota Sawicka

Medyk Białostocki

Nr 1 (219)
STYCZEŃ
2026

SKŁAD REDAKCJI:

Redaktor naczelna:
Dorota Sawicka

Zastępca redaktora naczelnego:
Katarzyna Malinowska-Olczyk

Sekretarz redakcji:
Magdalena Świąćicka

Redakcja:
Wojciech Więcko
Piotr Suszczyński

Współpracownicy:
Magdalena Muskała
Hanna Sarosiek

Korekta:
Justyna Kurcewicz

Skład i druk:
LIBRA-PRINT Daniel Puławski
ul. Poznańska 36, 18-400 Łomża

Projekt okładki:
LIBRA-PRINT Daniel Puławski

ADRES REDAKCJI:

**Biuro Komunikacji
i Popularyzacji Nauki UMB**
15-089 Białystok
ul. Kilińskiego 1,
tel. (85) 748 54 85,
email: medyk@umb.edu.pl
www.medyk.umb.edu.pl
Redakcja nie odpowiada
za treść reklam.

 / MEDYK BIAŁOSTOCKI
 / MEDYKBIAŁOSTOCKI1956
 / MEDYK BIAŁOSTOCKI

Ale kosmos!

Ciągle czuję się tu (w UMB) ... nowa, choć mam nadzieję już nie obca. I ciągle to miejsce mnie zadziwia i zaskakuje. I ciągle mówię po cichu: „Ale kosmos”. Dzisiaj powiem to głośno.

„Ale kosmos!” – to zdanie i emocje, które za nim stoją, łączy tematy poruszane w styczniowym wydaniu naszego Medyka Białostockiego. Bo jak inaczej myśleć o karierze Sławosza Uznańskiego – drugiego polskiego astronauty, który znalazł się w przestrzeni kosmicznej – po prawie 50 latach, kiedy to Mirosław Hermaszewski spędził w przestrzeni kosmicznej blisko 8 dni. Nota bene AI ciągle o Hermaszewskim potrafi pisać, że był pierwszym i jak dotąd jedynym(!) Polakiem, który odbył lot w kosmos (uwaga na „kosmiczne” bzdury generowane przez sztuczną inteligencję). Uznański wykonał „kosmiczną” pracę zanim znalazł się na międzynarodowej stacji kosmicznej: od studiów na Politechnice Łódzkiej, dyplom inżynierski na École Polytechnique de l'Université de Nantes, doktorat na na Université d'Aix-Marseille, po pracę w Europejskiej Organizacji Badań Jądrowych (CERN) w Genewie w Szwajcarii. W CERN-ie odpowiadał m.in. za optymalne funkcjonowanie Wielkiego Zderzacza Hadronów. W tej drodze nie zgubił skromności, pokory i otwartości na ludzi – piszę to wbrew temu, o czym plotkują plotkarskie media. A piszę tak, obserwując astronautę w konfrontacji z natu-

ralną odwagą i ciekawością świata dzieci. Dzięki kampanii „Polska sięga gwiazd” Sławosz Uznański-Wiśniewski odwiedził Uniwersytet Medyczny w Białymstoku i spotkał się m.in. z uczniami podlaskich szkół. I to spotkanie miało kosmiczną energię, bo tylko dzieci mogły zapytać o to, jak sika się w kosmosie i czy tęskni się za mamą. O kosmicznych spotkaniach w UMB w kosmicznej scenografii przeczytacie w naszym piśmie.

W styczniowym Medyku Białostockim pokazujemy także inną „kosmiczną” akcję – Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy. W tym roku z sercem i wielką energią znowu graliśmy z WOŚP, tym razem dla małych brzuszaków. Polecam wywiad z prof. Dariuszem Lebensztejnem o problemach małych brzuszaków i o dziecięcej gastroenterologii. Warto dodać, że do tej pory do dwóch uniwersyteckich szpitali klinicznych w Białymstoku trafił sprzęt za ponad 20 mln złotych.

To nie koniec „kosmicznych tematów”. Bo jak inaczej podsumować kolejne zakupy w USK – roboty operacyjne, supernowoczesny sprzęt do leczenia i diagnostyki pacjentów z problemami kardiologicznymi. I to nie koniec ... ciąg dalszy opiszemy w lutowym numerze.

„Kosmicznie” wygląda też zestawienie ostatniego rozdania grantów z Narodowego Centrum Nauki – z perspektywy pozyskanych funduszy i tematyki badań.

„Kosmicznie” prezentuje się też zestawienie wydarzeń ostatniego roku w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku, przygotowane specjalnie dla Medyka przez Muzeum UMB i Pałac Branickich.

Życzę Wam (i Medykowi) byście nie raz w tym 2026 roku mogli powiedzieć z niekłamną radością: „Ale kosmos!”. ■

Spis treści

5-9 | UMB gra z WOŚP

9 | Wyróżnienie Tadeusza Beszty-Borowskiego

10 | Studia dla seniorów: trzeci stopień

11-14 | Kosmos pełen inspiracji

15 | Robot Da Vinci w szpitalu USK

16 | Rekordowa liczba grantów dla UMB od NCN

17 | Szkoła Doktorska UMB w wersji międzynarodowej

18-32 | Kronika UMB 2025

33 | Pożegnania

Psychologia i bioinformatyka w UMB

Dwa nowe kierunki studiów w ofercie rekrutacyjnej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na nowy rok akademicki: psychologia oraz bioinformatyka medyczna

Psychologia - to będą studia jednolite magisterskie, trwające 5 lat. Wstępnie zaplanowano 72 miejsca. Studia z bioinformatyki medycznej zaplanowano jako studia I stopnia, na których uczyć się będzie 18 studentów.

O powstaniu obu kierunków w UMB mówiło się już od kilku lat, ponieważ jest ogromny deficyt na specjalistów z tego zakresu. W przypadku bioinformatyki w ogóle ich nie ma. Uczelnia jest pionierem w kraju, jeśli chodzi o kształcenie w sferze wielkoskalowych obliczeń medycznych, statystyki medycznej czy pracy z bazami danych medycznych. Współpracuje w tym względzie z uczelniami z Europy Zachodniej i USA.

Rekrutacja na UMB 2026

Od nowego roku akademickiego UMB będzie kształcić na 18 kierunkach ponad 6 tys. studentów. Wszelkich informacji o rekrutacji na studia udziela Biuro Promocji i Rekrutacji (lewo skrzydło Pałacu Branickich). Szczegółowe informacje o zasadach rekrutacji i kierunkach studiów na: <https://www.umb.edu.pl/rekrutacja>

Wyróżnienie dr Magdaleny Muskały

Dyrektor Muzeum UMB i Pałacu Branickich dr Magdalena Muskała została członkiem Rady Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie. Rada została powołana na czteroletnią kadencję.

Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie mieści się w kamienicy przy ul.

Freta 16 w Warszawie, czyli w miejscu narodzin polskiej noblistki. Główny cel działania placówki koncentruje się wokół popularyzowania wiedzy o życiu i dokonaniach Marii Skłodowskiej-Curie.

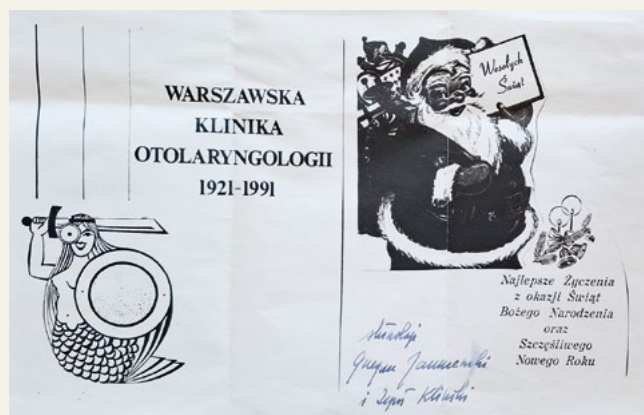
Dr Magdalena Muskała pełni również funkcję przewodniczącej Rady Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy, którego oddziałem jest Apteka pod Łabędziem. Zasiada także w Radzie Centrum Historii Politechniki Białostockiej.

Biuro ds. Dostępności otwarte

Siedziby Biura ds. Dostępności – nowej przestrzeni wsparcia dla studentów, pracowników i gości UMB – mieści się w Domu Studenta nr 1 przy ul. Akademickiej 3. To efekt realizacji projektu „START – poprawa dostępności UMB”.

Biuro jest centrum koordynacji działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami i szczególnymi potrzebami. Ma pomagać identyfikować bariery, inicjować rozwiązania i wspierać codzienne funkcjonowanie osób ze szczególnymi potrzebami na Uczelni.

bdc

Karty świąteczne oraz inne formy przesyłania życzeń świątecznych

W grudniu, każdego roku, w Szpitalu Klinicznym, słyszało się rozmowy o zbliżających się świątach Bożego Narodzenia, spotkaniach opłatkowych i feriach zimowych. Sekretarka Kliniki, Pani Nela przynosiła obfitą korespondencję z życzeniami świątecznymi od Koleżanek i Kolegów z klinik, oddziałów oraz pacjentów. Kartki o treści religijnej lub świeckiej pisane były ręcznie, później na maszynie. Kiedy pojawiły się kserokopiarki, wzrosły możliwości działalności artystycznej.

Na kartkach papieru formatu A4 drukowano utwory tematycznie nawiązujące do Świąt, literackie, filozoficzne, zamieszczano rysunki choinki. Bardzo starannie napisane życzenia przysyłała prof. Czesława Tarnowska ze Szczecina, prof. Stanisław Bettlejewski z Bydgoszczy i prof. Grzegorz Janczewski z Warszawy. Później pojawiły się e-maile, SMS-y, ale tradycyjne karty nadal dostępne są na Poczcie Polskiej, drukowane przez szereg wydawnictw.

Pierwsze karty świąteczne zostały wydrukowane w roku 1843 w Wielkiej Brytanii na zlecenie sir Henry'ego Cole'a. Znanej postaci w życiu kulturalnym Londynu - był pisarzem, rysownikiem oraz projektantem, założycielem i pierwszym dyrektorem South Kensington Muzeum z którego później utworzono Muzeum Wiktorii i Alberta. Rysunek wykonał John Collvott Horsley. Kartki z powszechnie znanym napisem „A Merry Christmas and Happy New Year for You”, przedstawiały wielopokoleniową rodzinę (wraz z dziećmi) z kieliszkami czerwonego wina. Pojawiły się nawet głosy krytyczne, bez większego wpływu na popularność kart.

Pierwsze kartki w Polsce zaczęły pojawiać się pod koniec XIX wieku w zaborze austriackim i pruskim. Początkowo były importowane. Później pojawiły się kartki z napisami w języku polskim, z motywami szopki, kolędników, Świętej Rodziny i elementami zimowego krajobrazu. W międzywojniu wysyłanie kartek było już powszechne. Kartki prezentowały motywy religijne, ludowe i narodowe. W PRL ograniczono treści religijne, dominowały motywy zimowe, choinka, gwiazdki. Po roku 1989 wróciły motywy religijne.

**Dla Medyka Białostockiego
prof. Stanisław Chodnicki**

Gramy dla „zdrowych brzuszków naszych dzieci”

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy 25 stycznia zagrała już po raz 34 w swojej historii. Tym razem pod hasłem „Zdrowe brzuszki naszych dzieci”, wspierając dziecięcą gastroenterologię. Uniwersytet Medyczny w Białymstoku kolejny raz zagrał razem z WOŚP!

Wojciech Więcko: Czy jest aż tak źle z brzuskami naszych dzieci, że aż Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy musiała wziąć się za ten temat?

Prof. Dariusz Lebensztejn, Kierownik Kliniki Pediatrii, Gastroenterologii, Hepatologii, Żywienia, Alergologii i Pulmonologii UMB, Prezes Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci:

– Niewątpliwie jest problem. Szacuje się, że około 1,2-1,5 mln dzieci w naszym kraju choruje na schorzenia przewodu pokarmowego. Co do hasła finału „Zdrowe brzuszki naszych dzieci”, to WOŚP w tym roku wspiera zarówno „zdrowe brzuszki”, kupując sprzęt wykorzystywany w profilaktyce chorób przewodu pokarmowego, jak i „chore brzuszki”, czyli te, które już wymagają specjalistycznej diagnostyki i leczenia.

Generalnie Orkiestra w tym roku gra na rzecz „diagnostyki i leczenia chorób przewodu pokarmowego u najmłodszych pacjentów”; zbieramy więc fundusze dla gastroenterologii dziecięcej, dziedziny medycyny, w której skład wchodzi „klasyczna” gastrologia zajmująca się patologią przełyku, żołądka i jelit oraz hepatologia. Nieodłącznym elementem naszej specjalizacji jest też problematyka żywienia dzieci zdrowych i chorych. Umieszczone w ha-

Wolontariusze UMB – prof. Irina Kowalska, prof. Jolanta Lewko i Agnieszka Milanowska – w trakcie kwestowania na WOŚP.

śle tegorocznego Finału WOŚP sformułowanie „najmłodszy pacjent” oznacza dzieci od okresu noworodkowego do 18. roku życia i właśnie takimi pacjentami zajmujemy się w naszej klinice.

PANDEMIA OTYŁOŚCI

Co najczęściej dolega „małym brzuszkom”?

– W praktyce gastroenterologa dziecięcego najczęściej spotykamy się z czynnościowymi zaburzeniami przewodu pokarmowego. Szacuje się, że czynnościowy ból brzucha dotyczy ponad 30 proc. dzieci i młodzieży z dolegliwościami bólowymi w zakresie jamy brzusznej. Kolejnym bardzo częstym problemem gastroenterologicznym u dzieci jest zaparcie. Należy też wspomnieć o nietolerancjach pokarmowych, alergii na pokarm czy celiakii.

Pandemia COVID się skończyła, ale pandemia choroby otyłościowej trwa już od dawna

i wszystko wskazuje na to, że będzie trwała nadal. Coraz częściej diagnozujemy i leczymy choroby przewodu pokarmowego związane z chorobą otyłościową, tj. chorobą stłuszczeniową wątroby związana z dysfunkcją metaboliczną czy kamica żółciowa. Z drugiej strony zajmujemy się dziećmi z niską masą ciała, które wymagają wsparcia żywieniowego, a niektóre z nich potrzebują zastosowania specjalistycznego sposobu żywienia np. żywienia dojelitowego. Są też choroby, które nie są bardzo częste, ale ich częstość w ostatnich latach w populacji dzieci i młodzieży wzrasta. Takimi schorzeniami gastroenterologicznymi są nieswoiste choroby zapalne jelit czy ostre zapalenie trzustki.

Gastroenterologia dziecięca zajmuje się też chorobami rzadkimi i ultraradkimi. Dotyczy to szczególnie schorzeń z zakresu hepatologii: chorób o podłożu autoimmunizacyj-

nym (np. autoimmunizacyjne zapalenie wątroby) czy chorób związanych z wrodzonymi wadami metabolizmu (np. choroba Wilsona czy niedobór alfa-1-antytrypsyny). Tacy pacjenci są też leczeni w naszej klinice.

Jak długo pracuje Pan w zawodzie? Czy pamięta Pan swoich pierwszych pacjentów i czy można ich porównać z tymi diagnozowanymi i leczonymi obecnie?

– Ponad 30 lat pracuję w klinice o profilu pediatrycznym oraz gastroenterologicznym i w tym czasie profil naszych pacjentów częściowo się zmienił. Pamiętam dokładnie pierwszych moich pacjentów – były to dzieci z przewlekłym zapaleniem wątroby typu B. Obecnie w Polsce nie odnotowujemy nowych zakażeń HBV u dzieci, a jest to wynik profilaktyki, czyli szczepień, które całkowicie zmieniły epidemiologię tej choroby. Z drugiej strony niewątpliwie postęp wiedzy i nowe możliwości diagnostyczne spowodowały zwiększenie rozpoznania niektórych chorób. Ale też m.in. zmiany środowiskowe, nieprawidłowa dieta, inna (np. wysoko przetworzona) żywność, nadmiernie stosowana antybiotykoterapia, używki, zmniejszenie aktywności fizycznej, zwiększenie za-

burzeń sfery psychologicznej dzieci i młodzieży wpływają na epidemiologię oraz zwiększenie częstości wielu chorób przewodu pokarmowego – dotyczy to m.in. czynnościowych zaburzeń przewodu pokarmowego, nieswoistych chorób zapalnych jelit czy stłuszczeniowej choroby wątroby.

Czy rodzice dostrzegają problem „brzuszków” swoich dzieci?

– Ból brzucha (szczególnie występujący nagle) jest często objawem alarmowym dla rodzica czy opiekuna dziecka i często wskazaniem do skierowania się od razu do lekarza (najczęściej jest to SOR, punkt Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej lub POZ). W wielu przypadkach pacjent otrzymuje właściwą poradę i leczenie, a bardziej skomplikowane przypadki czy pacjenci z wątpliwościami diagnostycznymi otrzymują skierowanie do Poradni Gastroenterologicznej. I tu niestety nie zawsze dostęp do gastroenterologa dziecięcego jest w satysfakcjonującym dla rodzica terminie. Pomimo powołania w 2014 roku specjalizacji z gastroenterologii dziecięcej i uzyskania od tej pory przez ponad 180 lekarzy w Polsce tytułu specjalisty w tej dziedzinie, ich liczba jest

wciąż zbyt mała do skali problemu. W naszej klinice kolejnych 5 lekarzy kształci się w tej dziedzinie, co niewątpliwie poprawi dostępność do specjalistycznej opieki gastroenterologicznej w województwie podlaskim.

Należy jednak wspomnieć, że szczególnie w przypadku łagodniejszych dolegliwości ze strony przewodu pokarmowego u dzieci, rodzice nieraz poszukują na własną rękę rozwiązania problemu i robią to skutecznie. Zmiana diety na właściwą, zwiększenie przyjmowania płynów (najlepiej wody), zwiększenie aktywności fizycznej w wielu przypadkach zmniejsza lub nawet całkowicie niweluje objawy. Niestety – prawdopodobnie po zasięgnięciu opinii internetowej i głęboko wierzę, że nie w wyniku porady personelu medycznego – stosowane są niezwalidowane w badaniach naukowych i praktyce klinicznej tzw. niekonwencjonalne metody diagnostyczne, nieraz bardzo kosztowne, a co gorsze stosowana jest farmakoterapia. Takim przykładem może być stosowanie tzw. okresowego „odrobaczania” – metody skutecznie stosowanej w weterynarii, ale zdecydowanie nie zalecanej w gastroenterologii dziecięcej.

Blisko 39 tysięcy złotych dla WOŚP z UMB

Było energetycznie, profilaktycznie, z uśmiechem, ale co najważniejsze w mroźną niedzielę (26 stycznia 2026 r.), wolontariuszom UMB udało się namówić do wsparcia WOŚP niejedno serce.

To była prawdziwa gra zespołowa. W 34. Finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy zagraли pracownicy, studenci i doktoranci Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku oraz pracownicy Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego. Kwestowali przedstawiciele władz UMB, koła naukowe, studenci i lekarze klinik. Puszki zapełniały się podczas Turnieju Sportowego, przed Muzeum UMB i Pałacu Bran-

skich oraz w Galerii Alfa, gdzie działało specjalne miasteczko zdrowotne. Wpłaty trafiały też do e-skarbonki UMB.

Łącznie zebraliśmy 38 757,65 zł (cała kwota będzie znana w lutym, kiedy zakończą się licytacje w internecie).

Prof. Dariusz Lebensztejn przekazując swoje zdjęcie zwycięzcy licytacji

Czy małe dziecko i nastolatek mogą mieć tę samą dietę?

– Nie. Pediatria i gastroenterologia dziecięca są takimi dziedzinami, w których są odrębności wiekowe i dotyczą m.in. żywienia. Wraz z wiekiem przewód pokarmowy dojrzewa, stabilizuje się funkcja wchłaniania, trawienia, zmienia się motoryka przewodu pokarmowego, a także zapotrzebowanie kaloryczne na poszczególne składniki odżywcze. Oczywiście u noworodków i niemowląt zdecydowanie zalecamy karmienie piersią, ale też zalecamy wprowadzanie pokarmów uzupełniających w odpowiednim wieku dziecka. U starszych zdrowych dzieci dieta powinna być urozmaicona i dobrze zbilansowana, zapewniająca prawidłowy rozwój i prawidłową masę ciała. W przypadku dzieci ze schorzeniami przewodu pokarmowego często zalecane jest leczenie dietetyczne, np. rozpoznanie nietolerancji laktozy czy alergii na białka mleka krowiego wymaga zastosowania diety bezmlecznej, celiakia – diety bezglutenowej, zaparcie – diety bogatobłonnikowej. Należy podkreślić rolę, jaką pełni dietetyk kliniczny ustalający właściwy zakres stosowania diety u dzieci w różnym wieku. Dietetyk jest niezbędnym członkiem

zespołu każdej kliniki o profilu gastroenterologicznym czy alergologicznym.

MIKROBIOTA JELITOWA

A mięso? Modne są teraz diety bezmięsne.

– To prawda, coraz częściej spotykamy się z dziećmi pozostającymi na diecie wegetariańskiej czy wegańskiej. Należy jednak pamiętać, że zgodnie z zaleceniami międzynarodowych towarzystw naukowych, stosowanie tego typu diet (a w szczególności diety wegańskiej) wymaga stałej opieki doświadczonego dietetyka, co jest niezbędne do monitorowania nie tylko liczby przyjmowanych kalorii, ale również makro i mikroelementów czy witamin (np. witaminy B12). Wymagane jest także wnikliwe monitorowanie rozwoju dziecka, w szczególności u dzieci najmłodszych.

Czy przyjmowanie probiotyków na własną rękę to dobry pomysł?

– Probiotykom przypisuje się wiele korzystnych działań prozdrowotnych, ale niestety tylko nieliczne z nich zostały potwierdzone w badaniach przeprowadzonych wg zasad evidence-based medicine (medycyna oparta na faktach – red.). Są to produkty dostępne bez recepty, ale ich

stosowanie jest uzasadnione pod warunkiem, że zawierają zidentyfikowany szczep probiotyczny, w odpowiedniej dawce, o dobrze udokumentowanym działaniu w zapobieganiu lub leczeniu określonego schorzenia. A nie każdy probiotyk będzie przydatny w zapobieganiu czy leczeniu każdej choroby przewodu pokarmowego. Pozytywne rekomendacje tylko niektórych szczepów probiotycznych dotyczą zapobiegania i leczenia biegunki poantybiotykowej, ostrej biegunki infekcyjnej, kolki niemowlęcej, czynnościowego bólu brzucha i martwiczego zapalenia jelit. Jeżeli chcemy stosować probiotyki, to najlepiej po konsultacji lekarskiej i to jest dobry pomysł.

Czy popularność antybiotyków martwi Pana? Mówi się, że ich nadmierne przyjmowanie odpowiada za niszczenie mikrobioty jelitowej.

– Pomimo, że antybiotykoterapia jest wielkim postępem w medycynie, to w wielu krajach, w tym i w Polsce, stosuje się zbyt dużo antybiotyków, a to powoduje lekooporność bakterii. Przykładem może być znaczna oporność bakterii *Helicobacter pylori* na antybiotyki makrolidowe, co wymusiło zmianę rekomendacji terapeutycznych.

W tym roku Orkiestra zagrała pod hasłem „Zdrowe brzuszki naszych dzieci”, a chodziło o wsparcie dziecięcej gastroenterologii. Stąd szczególne zaangażowanie zespołu Kliniki Pediatrii, Gastroenterologii, Hepatologii, Żywienia, Alergologii i Pulmonologii UDSK w akcję zbierania funduszy podczas 34. Finału. W samym szpitalu kwestowali także harcerze.

Wolontariusze WOŚP UMB działali w Galerii Alfa. Na stoiskach edukacyjnych i profilaktycznych można było m.in. poznać zasady zdrowego żywienia, dowiedzieć się więcej o celiakii i alergiach, wykonać badania (glukoza, ciśnienie, przeglądy stomatologiczne), wziąć udział w pokazach pierw-

Miasteczko prozdrowotne UMB i UDSK w Galerii Alfa

szej pomocy czy skorzystać z alko – i narkogogli. Były konkursy i gry, a także pełna energii licytacja prowadzona przez charyzmatycznego aktora Ryszarda Dolińskiego.

Nic dziwnego, że puszkę naszych wolontariuszy zappełniły

się błyskawicznie. Dziękujemy wszystkim za otwarte serca! ■

mś

Tak graliśmy z Orkiestrą!

Mikrobiota to ogół mikroorganizmów (bakterie, archeony, grzyby, wirusy) zasiedlających określone środowisko organizmu, a największe skupisko mikrobioty znajduje się w przewodzie pokarmowym. Niestety, nawet pojedyncza kuracja antybiotykowa może znacząco obniżyć różnorodność mikrobioty, zmienić proporcję gatunków i zwiększyć ryzyko kolonizacji patogenami, a pełny powrót do wyjściowego składu może zająć tygodnie. Dlatego zachęcam wszystkich medyków do rozważnego stosowania antybiotyków, zachęcam też do prowadzenia badań naukowych nad mikrobiotą jelitową, ale nie zachęcam do zalecania pacjentom wykonywania komercyjnych badań dotyczących analizy mikrobiomu jelitowego. Zgodnie z aktualnym międzynarodowym konsensusem, analiza mikrobiomu nie powinna być rutynowo stosowana ani w diagnostyce, ani w podejmowaniu decyzji terapeutycznych.

GRAMY DLA LEPSZEJ DIAGNOSTYKI

Na co Pan liczy w związku z tym, że Orkiestra gra dla gastroenterologii dziecięcej?

– Liczymy na doposażenie należącej do kliniki Pracowni Endoskopii Przewodu Pokarmowego, a więc liczymy na zakup sprzętu do wykonywania gastroskopii i kolonoskopii. Sprzęt endoskopowy, którym dysponujemy obecnie, oczywiście jest sprawny i na co dzień używany w diagnostyce i leczeniu naszych pacjentów, ale niektóre endoskopy były zakupione już dawno. Postęp technologiczny następuje bardzo szybko, a obecnie oferowany przez producentów sprzęt endoskopowy pozwala na lepszą wizualizację przewodu pokarmowego i sprawniejsze wykonywanie badania, a więc wpływa na poprawę diagnostyki pacjentów. Potrzebujemy też sprzętu do Pracowni Badań Czynnościowych do wykonywania manometrii przewodu pokarmowego przydatnej m.in. w diagnostyce zaburzeń połykania i motoryki poszczególnych

Nowa pracownia pulmonologiczna w klinice, w całości wyposażona ze środków WOŚP

części przewodu pokarmowego czy choroby Hirschsprung-a oraz sprzętu stosowanego u dzieci leczonych dojelitowo.

Patrząc na inne ośrodki gastroenterologii dziecięcej w Polsce, oprócz zakupów do Pracowni Endoskopowych i Badań Czynnościowych Przewodu Pokarmowego, wydaje się zasadnym wyposażenie wszystkich ośrodków w sprzęt do nieinwazyjnej diagnostyki chorób wątroby (elastografy) czy aparaty do tzw. testów oddechowych. Gastroenterologia dziecięca jest związana z innymi dziedzinami medycyny, które współuczestniczą w diagnostyce i leczeniu dzieci – liczymy więc też na zakupy nowoczesnego sprzętu dla ośrodków współpracujących z gastroenterologami: dla ośrodków diagnostyki obrazowej, laboratoryjnej i chirurgii dziecięcej.

W tym roku Orkiestra gra po raz pierwszy dla gastroenterologii dziecięcej. W mediach pojawia się wiele informacji dotyczących tej dziedziny. Z jednej strony liczę, że będą to informacje przydatne dla naszych pacjentów i ich rodzin, co spowoduje szybsze zgłaszanie się do lekarza. Liczę też, że zachęci absolwentów uniwersytetów medycznych do wybrania tej specjalizacji i związania się z gastroenterologią dziecięcą na całe życie.

Orkiestra słynie z tego, że kupuje zwykle najnowocześniejsze urządzenia, jakie są dostępne na rynku.

– Tak, to prawda, Fundacja WOŚP zawsze starała się ku-

pować nowoczesny i innowacyjny sprzęt. I tym razem też tak będzie. Planowany jest zakup sprzętu do endoskopowej ultrasonografii (EUS), endoskopii kapsułkowej, endoskopowej cholangiopankreatografii wstecznej czy aparatów KT do kolonoskopii wirtualnej. W planach jest też zakup specjalistycznego sprzętu do chirurgii przewodu pokarmowego, tzw. chirurgii robotycznej. Moim zdaniem w/w sprzęt medyczny powinien znaleźć się na wyposażeniu kilku najbardziej specjalistycznych ośrodków gastroenterologii dziecięcej w Polsce.

Czy klinika otrzymywała sprzęt od WOŚP?

– Tak. Wcześniej otrzymywaliśmy sprzęt w ramach finałów WOŚP zbierających fundusze na różne dziedziny pediatrii, m.in. otrzymaliśmy bardzo funkcjonalne łóżka dla pacjentów i rodziców, a przed wieloma laty otrzymaliśmy też sprzęt endoskopowy. Muszę też podkreślić, że dwa lata temu WOŚP grało dla pulmonologii dziecięcej, a nasza klinika jest również kliniką o profilu alergologiczno-pulmonologicznym. W ramach tamtego finału otrzymaliśmy świetne wyposażenie – nie tylko ultrasonograf, ale całkowite wyposażenie Pracowni Badań Czynnościowych Układu Oddechowego oraz sprzęt do rehabilitacji oddechowej. Zdecydowanie zwiększyło to potencjał diagnostyczny naszej kliniki i na co dzień nasi pacjenci korzystają z tego sprzętu. ■

**Rozmawiał
Wojciech Więcko**

Tadeusz Borowski-Beszta: Honorowy Obywatel Białegostoku

Dr Tadeusz Borowski-Beszta, absolwent Akademii Medycznej w Białymstoku został wyróżniony tytułem Honorowego Obywatela Białegostoku. Wydarzenie odbyło się w 3 grudnia 2025 r. w Auli Magna Pałacu Branickich.

Tadeusz Borowski-Beszta (ur. 1934 r.) to lekarz, społecznik, absolwent AMB. Przez wiele lat pracował w szpitalu psychiatrycznym w Choroszczy. Wspólnie z Markiem Kotańskim organizował ośrodek Monaru dla narkomanów w Zaczerlanach, a później z ojcem Edwardem Konkolem stworzyli oddział dla uzależnionych w choroszczańskim szpitalu. W 1987 r. stworzył pierwsze w Białymstoku hospicjum, a w 1992 r. powołał do życia pierwsze w Polsce stacjonarne hospicjum „Dom Opatrzności Bożej”, prowadzone przez Towarzystwo Przyjaciół Chorych, z siedzibą przy ul. Świętojańskiej w Białymstoku. W 2002 r. otworzył nowy budynek, obecną siedzibę hospicjum przy ulicy Sobieskiego w Białymstoku. Ostatnio Pan Doktor założył fundację Wytchnienie, która pomaga osobom przewlekle chorym i ich rodzinom. Dr Borowski-Beszta pracuje jako lekarz prawie 70 lat.

Dr Borowski-Beszta odebrał wyróżnienie podczas uroczystej XX sesji Rady Miasta Białegostoku. W uzasadnieniu

do uchwały podkreślono, że dzięki jego działalności udało się pomóc przeszło 25 tysiącom chorych.

– Jan Paweł II powiedział kiedyś, że człowiek jest tyle wart, ile może dać drugiemu człowiekowi. Dziś próbujemy podziękować osobie, która zbudowała sens i cel swojego życia wokół realizacji pięknej idei pomagania tym, którzy tego najbardziej potrzebują – powiedział w trakcie uroczystości Prezydent Białegostoku Tadeusz Truskolaski.

– To wyróżnienie jest uznaniem dla wielu dziesiątek, a nawet setek osób, które się do tego włączyły w różny sposób – podkreślił Tadeusz Borowski-Beszta.

W imieniu społeczności UMB gratulacje dr. Borowskiemu-Beszcie złożył prof. Janusz Dzieciół, Prorektor ds. Szpitali Klinicznych i Kształcenia Podyplomowego.

Dr Tadeusz Borowski-Beszta odbiera wyróżnienie z rąk Prezydenta Białegostoku Tadeusza Truskolaskiego

Dr Tadeusz Borowski-Beszta za swoją działalność został wyróżniony już wieloma odznaczeniami i tytułami. Otrzymał m.in.: Złoty Krzyż Zasługi (2009), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (2015), Krzyż Zasługi Pro Ecclesia Pontifice od papieża Franciszka (2015), Honorowe Wyróżnienie Prezydenta Miasta Białegostoku „Urbi Meritus – Zasłużony Miastu” (2023) oraz Medal za Zasługi dla Uniwersytet Medycznego w Białymstoku (2023). ■

bdc

Fot. Urząd Miejski w Białymstoku/
Dawid Gromadzki

Wyróżnienia za edukację zdrowotną

Naukowcy i dydaktycy z UMB zostali wyróżnieni przez Senat RP za zaangażowanie i pracę przy projekcie prozdrowotnym „Roku Edukacji Zdrowotnej i Profilaktyki”.

Nagrodzeni zostali: prof. Marcin Moniuszko, prof. Irina Kowalska oraz prof. Karol Kamiński. Wydarzenie było elementem konferencji kończącej projekt „Zadbajmy o dobrostan – podsumowanie”, która odbyła się 15 stycznia w Senacie RP.

Wśród uczestników kon-

ferencji byli m.in.: Marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska; szefowa Ministerstwa Zdrowia Jolanta Sobierańska-Grenda; Minister Edukacji Narodowej Barbara Nowacka; Przewodnicząca Senackiej Komisji Zdrowia Beata Małecka-Libera.

Podczas konferencji prof. Karol Kamiński podsumował wyniki projektu Białystok PLUS. Podkreślił znaczenie wiarygodnych danych w kształtowaniu skutecznej polityki zdrowotnej.

Senat RP ogłosił rok 2025

Rokiem Edukacji Zdrowotnej i Profilaktyki, by zwiększyć poziom świadomości na ten temat wśród Polaków. Przez cały 2025 rok, za pośrednictwem konferencji o zasięgu krajowym i międzynarodowym, propagowano wiedzę z zakresu zdrowia – zarówno fizycznego, jak i psychicznego, by pomóc kształtować prawidłowe postawy i nawyki. Jedno z takich wydarzeń odbyło się w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. ■

bdc

Studia dla seniorów: trzeci stopień

Odbyła się uroczysta inauguracja I edycji Senioralnej Szkoły Zdrowia na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Jej utworzenie to efekt próśb samych studentów.

Projekt jest wspólną inicjatywą WNoZ, UMB, Stowarzyszenia „Pro Salute” oraz Miasta Białystok i stanowi kolejny etap rozwoju kształcenia seniorów w zakresie zdrowia oraz profilaktyki. Uczestnikami Senioralnej Szkoły Zdrowia są absolwenci wcześniejszych form edukacji senioralnej realizowanych w UMB, tj. Uniwersytetu Zdrowego Seniora oraz Uniwersytetu Profilaktyki Psychogeriatrycznej. W roku akademickim 2025/2026 słuchaczami SSZ będzie 100 mieszkańców Białegostoku, którzy ukończyli 60. rok życia. Zajęcia są bezpłatne, a projekt jest finansowany z budżetu Białegostoku.

Zajęcia będą odbywać się raz w tygodniu – w środy.

Program SSZ obejmuje 20 wykładów specjalistycznych (tematy 2 wykładów zaproponują sami studenci) prowadzonych przez kadrę akademicką UMB. Zajęcia mają na celu poszerza-

Uczestnicy I edycji Senioralnej Szkoły Zdrowia, 13 stycznia 2026 r.

nie wiedzy na temat profilaktyki zdrowotnej oraz rozwiązywania problemów zdrowotnych osób w wieku starszym.

Wśród tematów wykładów znajdują się m.in.: Co mówi morfologia krwi?, Profilaktyka i wykrywanie zakrzepicy, Choroby przenoszone przez kleszcze,

Jaskra – cichy złodziej wzroku, Choroba Parkinsona, Zaburzenia równowagi wśród seniorów, Co każdy senior powinien wiedzieć o lekach na cholesterol?, Lekki zafałszowane – czy warto tracić zdrowie, wydając własne pieniądze? ■

mś, bdc

75 lat AZS Białystok: początek w AMB

Są takie historie, które zaczynają się naturalnie – od spotkań, wspólnej energii i potrzeby działania. Tak właśnie było z AZS Białystok, który w 2025 roku świętował swoje 75-lecie.

Wszystko zaczęło się w Pałacu Branickich, siedzibie ówczesnej Akademii Medycznej w Białymstoku. Dokładnie 10 października 1950 r. studenci AMB: Ryszard Kinałski i Mieczysław Rukat powołali do życia pierwsze koło AZS. Deklarację założycielską organizacji podpisało 80 osób.

Pierwsze zawody lekkoatletyczne rozgrywano na tymczasowym stadionie wytyczonym w pałacowych ogrodach. Studenci zbudowali nawet

dwie skocznie narciarskie (!), w Ogrodniczkach i przy ul. Kawaleryjskiej. W historii AZS Białystok zapisała się m.in. Ewa Dołmatow-Kuźmińska, wice mistrzyni Europy w siatkówce kobiet z 1963 roku oraz Albin Czech, pierwszy student, który został mistrzem Polski w biegu maratońskim.

W 1965 roku, wraz z powstaniem klubu uczelnianego AZS na Politechnice Białostockiej, powołano Środowiskowy Zarząd AZS Białystok. Obecnie w skład AZS Białystok wchodzi białostockie uczelnie wyższe.

8 grudnia 2025 r., podczas jubileuszowej gali na Politechnice Białostockiej, pamiątkowe medale za zaangażowanie

i wkład w rozwój akademickiego sportu w regionie otrzymali m.in.: mgr Joanna Tobis-Rozwarska, Kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu UMB oraz prof. Wojciech Mityk, Wiceprezes Środowiskowej Organizacji AZS Białystok, Dziekan Wydziału Farmaceutycznego UMB. ■

AZS Białystok – wszystko zaczęło się na Akademii Medycznej w Białymstoku

Film historyczny AZS Białystok

Kosmos pełen inspiracji

Dr Sławosz Uznański-Wiśniewski, polski astronauta, który prawie trzy tygodnie spędził w kosmosie odwiedził Uniwersytet Medyczny w Białymstoku. Wszystko w ramach projektu „IGNIS – Polska sięga gwiazd”.

Na astronautę czekało ponad 600 osób (dwa spotkania), a transmisje w internecie z tych wydarzeń śledziły kolejne tysiące osób. Wydarzenie odbyło się 18 grudnia 2025 roku.

Dr Sławosz Uznański-Wiśniewski to drugi Polak w historii, który znalazł się w przestrzeni kosmicznej i pierwszy, który pracował na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej.

Trasa „IGNIS – Polska sięga gwiazd” to inicjatywa realizowana przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Polską Agencję Kosmiczną we współpracy z Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) i uczelniami. Jej celem jest inspirowanie środowiska akademickiego polskimi badaniami kosmicznymi oraz nowoczesnymi technologiami.

– Nasza misja IGNIS łączy przeszłość i przyszłość, bo ludzkość zawsze chciała sięgnąć gwiazd. Polsce i polskiej społeczności naukowej udało się to dzięki doktorowi Uznańskiemu-Wiśniewskiemu. Dzięki cyklowi spotkań pokazujemy, że nauka jest ciekawa. W czasach, gdy niektórzy wątpią w naukę, to bardzo ważne – podkreślał obecny w Białymstoku Wiceminister Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Andrzej Szeptycki.

Nie bój się marzyć

Witając astronautę, Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko powiedział, że to wydarzenie jest wielkim świętem nauki: – Duża grupa ludzi chce czerpać inspirację z tego, co się wydarzyło. Był Pan i jest Pan ogromną inspiracją dla nas wszystkich do tego, by swoimi marzeniami nie bać się sięgać gwiazd.

Wizyta Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego składała się z dwóch części: akademickiej i edukacyjnej.

Dr Sławosz Uznański-Wiśniewski z uczestnikami części akademickiej spotkania w Auli Magna

kiej i edukacyjnej. Część akademicka odbywała się we wnętrzach Pałacu Branickich, które na ten czas nabrały kosmicznego charakteru (specjalna scenografia). W Auli Magna studenci, doktoranci i pracownicy Uczelni najpierw zobaczyli specjalną prezentację, którą przygotował dla nich astronauta (o kulisach misji kosmicznej), a potem wysłuchali debaty z jego udziałem (prowadzącym był Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko).

– Dzisiaj chcemy pokazać, jak nauka uprawiana w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku, Uniwersytecie w Białymstoku i w Politechnice Białostockiej może zainspirować tych, którzy planują kolejne misje kosmiczne – zapowiadał panel dyskusyjny Rektor Moniuszko.

A było o czym rozmawiać, bo w UMB realizowane są nowoczesne badania genomiczne, metabolomiczne, proteomiczne, w których Uczelnia jest światowym liderem czy projekty dotyczące żywności funkcjonalnej.

Elementem tego spotkania była także prezentacja dwóch (z 13) eksperymentów wykonanych przez dr. Uznańskiego-Wiśniewskiego w przestrzeni

kosmicznej, które zostały przygotowane przez polskie uczelnie i firmy. Pierwszy to Astropformance – oparty na zbieraniu i analizie danych medycznych, które mogą być przydatne nie tylko w czasie misji kosmicznych, ale i w rehabilitacji osób po urazach czy sportowców (firma Smarter Diagnostics). Drugi to Immune Multiomics – eksperyment zaplanowany przez naukowców Wojskowej Akademii Technicznej, sprawdzający, jak ludzki organizm zachowuje się w przestrzeni kosmicznej.

Finałem tej części spotkania była możliwość zadawania pytań dr. Sławoszowi Uznańskiemu-Wiśniewskiemu.

Po południu, w Euroregionalnym Centrum Farmacji UMB, z astronautą spotkali się uczniowie szkół podstawowych i średnich. Tam też swoje interaktywne prezentacje przygotowali edukatorzy i popularyzatorzy nauki z zespołu „Heweliusze Nauki”.

Mamy potencjał

Dr Sławosz Uznański-Wiśniewski pytany na konferencji prasowej o to, na ile polska nauka i technologia mogą rzeczy-

wiecie osiągnąć poziom kosmiczny, odpowiadał: – Mamy ogromny potencjał naukowy, technologiczny, co zresztą bardzo mocno zademonstrowaliśmy przez ostatnie 30 lat. Trzeba postawić pytanie, jak będzie to wyglądać za kolejne 10 lat. Myślę, że tutaj wszystko zależy od nas, w jaki sposób wykorzystamy potencjał młodych ludzi, potencjał polskich uczelni, polskiego sektora prywatnego, który chce budować te technologie. Jesteśmy gospodarką, która jest innowacyjna w Europie, natomiast wciąż uczymy się, jak budować coraz bardziej skomplikowane projekty, produkty technologiczne. W jaki sposób budować gospodarkę opartą o naukę, o technologię, o dużą wartość dodaną naszych produkcji. Jeszcze jesteśmy na początku tej drogi.

I dodał: – Z drugiej strony, pierwsza polska misja naukowo-technologiczna na Międzynarodową Stację Kosmiczną pokazuje, że należymy do najbardziej rozwiniętego świata. Jesteśmy w stanie wykonać misję załogową na to najbardziej niesamowite laboratorium technologiczno-naukowe, które zbudowała kiedykolwiek ludzkość.

Ogrom pozytywnych emocji wzbudzała sesja pytań od najmłodszych do dr. Uznańskiego-Wiśniewskiego. Dzieci pytały m.in. o to, jak astronauta myje zęby i korzysta z toalety, jak zmienia się jego organizm i za kim tęskni w kosmosie. Starsi z kolei dopytywali o to, jak technologia kosmiczna może wyglądać za 10-50 lat, o to kiedy ludzkość osiągnie etap multiplanetarny, o problemy na stacji kosmicznej i potrzeby kulturalne astronautów.

– Z czym wyjeżdżam z Białegostoku? Z ogromną dawką inspiracji i energii, którą zawsze dostaję od studentów, od młodych ludzi, od dzieci, z którymi się spotykam, którzy już za moment będą wybierali swoją ścieżkę kariery. To daje mi dużą energię do działania – powiedział na koniec wizyty w UMB astronauta.

Białystok był 16. przystankiem na trasie promującej misję technologiczno-naukową IGNIS, realizowaną na pokładzie Międzynarodowej Stacji Kosmicznej z udziałem polskiego astronauty. ■

mś

Relacje ze spotkania z uczniami

Relacje ze spotkania akademickiego

Fragmenty spotkania dr. Sławosza Uznańskiego-Wiśniewskiego z uczniami szkół podstawowych i średnich w Euroregionalnym Centrum Farmacji UMB.

Antony, 12 lat: Jak się myje zęby w kosmosie?

– Podobnie jak na Ziemi. W kosmosie miałem taką sażetkę z wodą, z której za pomocą słomki trochę płu-kałem zęby. Tę wodę potem połykałem, a później my-łem zęby przez trzy minuty. Potem (nie próbujcie tego w domu) astronauta często połyka ją tę pastę, bo tak jest po prostu łatwiej.

Jak astronauta sikają w kosmosie?

– Wiedziałem, że to pytanie padnie (śmiech). W kosmosie toaleta podzielona jest na dwie podstawowe funkcje życiowe. Przy funkcji numer jeden jest taki wąż. Tam jest taka dmuchawa, która wciąga powietrze po to, żeby nic się nie wydostało. Mocz jest zbierany do tego węża, a później trafia do różnego rodzaju systemów, które go przetwarzają i odzyskują wodę. Woda na stacji kosmicznej jest niesamowicie ważna i bardzo cenna. Duża część tego, ile kosztują loty kosmiczne, to w dużej mierze koszt jej transportu na stację kosmiczną. Woda jest odzyskiwana skąd tylko się da, nawet z potu astronautów czy wydychanego przez nich powietrza. Robią to klimatyzatory, które filtrują powietrze.

Tymek, 8 lat: Jakie Pan miał marzenie, gdy był pan w moim wieku?

– Jak miałem 8 lat, to chciałem być astronautą. W moim przypadku to się zaczęło może jak miałem 5-6 lat. Jak miałem 10-11 lat to trochę o tym zapomniałem. Po-tem już jako student i młody naukowiec związałem się z przemyśłem kosmicznym, budowałem satelity, itp.

Olga, 11 lat: Co Pan czuł, gdy zobaczył Pan pierwszy raz Ziemię z kosmosu?

– Czuję całą masę różnych emocji. Jak po raz pierw-szy ją zobaczyłem, to pomyślałem sobie: WOW, jaka Zie-mia jest ogromna, jaka jest jasna i jaka jest niebieska. Przyzwyczajeni jesteśmy do widoku naszej planety jak w Google Maps, gdzie mniej więcej jest połowa oceanów i połowa kontynentów. A tak nie jest. W momencie, kie-dy przelatywaliśmy nad Oceanem Spokojnym, to trzeba było poczekać dobre kilkanaście minut, żeby napotkać ład. Dla mnie to było zaskakujące.

Pierogi, marzenia, tęsknota, czyli wszystko, co chcecie wiedzieć o lotach w kosmos

Franek, 13 lat: Który z tych 13 eksperymentów był najtrudniejszy dla Pana do wykonania?

– Najtrudniejszy dla mnie eksperyment przygotowała Europejska Agencja Kosmiczna. Do jego wykonania musiałem być przyczepiony specjalnymi pasami, tak bym nie dotykał niczego. Do moich mięśni przypięto elektrody, które mnie raziły prądem, przez co mięśnie się napięły. To była elektrostymulacja mięśni. Dzięki temu sprawdzaliśmy w jaki sposób pomóc astronautom ćwiczyć na orbicie. Nie róbcie tego w ogóle. Kiedy myślałem, że to już koniec eksperymentu, bo więcej nie dałem rady wytrzymać, to usłyszałem, że zaraz mi zwiększą intensywność, bo jestem na razie tylko na 60 procentach mocy.

Kemi, 15 lat: Kiedy poleciał Pan w kosmos, to spełniło się Pana marzenie, ale jednocześnie zniknął cel, któremu przez lata przyporządkował Pan życie. Czy powrót na Ziemię był psychicznie trudniejszy niż start?

– Dobrze pytanie. Rzeczywiście tak jest, że jak się osiąga marzenie, do którego się dąży przez wiele lat, to zostaje w tobie taka pustka. Trochę to poczułem, pierwszy raz spoglądając na Ziemię z kosmosu. Wracając na Ziemię, rzeczywiście pojawiło się we mnie takie pytanie, co dalej? Jeszcze nie wiem, co dalej, ale na pewno postawię przed sobą jakieś duże wyzwanie.

Ola, 11 lat: Jak się leci w kosmos, to się śpi, czy nie?

– Sam start zajął około 20 minut. Potem musieliśmy sprawdzić wszystkie systemy, czy wszystko z naszym statkiem kosmicznym jest w porządku. Mogliśmy po raz pierwszy odpiąć się z pasów, odpiąć się od systemów podtrzymania życia. Wtedy zaczęło się „gonienie” stacji kosmicznej i zajęło to 27 godzin. Wtedy robiliśmy głów-

Plakat czy pocztówka? Tłumy czekały na astronautę także po spotkaniu, a każdy otrzymał autograf i pamiątkę

nie trzy rzeczy: wyglądaliśmy przez okno, jedliśmy i spaliśmy. Oczywiście na zmianę z kolegami. Ciężko zasnąć w warunkach nieważkości, kiedy nasze ciało jeszcze się do tego nie przyzwyczaiło. Przespałem wtedy może 15 minut.

Dominik, 17 lat: Jakie skutki zdrowotne wywarła na Panu ta podróż? Często się mówi, że astronauta po powrocie na planetę mają problem np. z krążeniem albo z układem ruchu.

– Psychicznie jest trudno opuścić stację kosmiczną, którą nie wiem, czy jeszcze kiedykolwiek odwiedzę. Pierwsza rzecz, jak wylądowałem na Ziemi, musiałem wstać i poczuć grawitację. To nie jest takie łatwe. Moje ciało odzwyczaiło się od ziemskich warunków. Brakowało mi trochę równowagi. Wcale nie było mi łatwo przejść po prostej linii. Zajęło mi 4-5 dni pracy z fizjoterapeutami, neurologami, żeby w miarę wrócić do ziemskiej normalności. Później musiałem bardzo dużo pracować mięśniowo, bo astronauta tracą mięśnie na orbicie. Dzisiaj nie czuję żadnych problemów medycznych.

Nina, 9 lat: Czego się najbardziej bałeś, kiedy lądowałeś na Ziemi?

– Zastanawiałem się, czy nasza kapsuła przetrwa deorbitację,

bo to nigdy nie wiadomo. Wypadki się zdarzają. Kiedy odpaliliśmy nasze silniki rakietowe, gdy zaczęliśmy zwalniać, jak napotykalismy gęstszą atmosferę, która nas coraz bardziej hamowała, to wtedy zaczęło się budować duże przeciążenie. Najpierw to było ledwie 10 proc. ziemskiej grawitacji. A później było 50 procent, 100 procent, 200, 400, 450 procent i wtedy było bardzo trudno oddychać. Bardzo trudno. To był dosyć trudny moment. Potem pojawiły się obawy, kiedy nasza kapsuła zamieniła się w tę kulę ognia, kiedy przelatuje przez naszą atmosferę. Wtedy tracimy komunikację z Ziemią. Ta plazma wokół kapsuły nie pozwala falom radiowym dotrzeć do naszych anten. To było kilka minut, kiedy nie mieliśmy żadnego kontaktu z Ziemią. W momencie, kiedy już otworzyły się spadochrony, spadliśmy do oceanu, to wszystko było ok.

Kuba, 15 lat: W jakim kierunku mają się kształcić ludzie młodzi, żeby pracować w branży kosmicznej?

– Wydaje mi się, że to, co mi umożliwiło lot w kosmos, taka jedna moja cecha – ciekawość. Zawsze byłem ciekawy różnych rzeczy. Ciekawy świata, który nas otacza i zawsze zadawałem te pytania, jak to wszystko wo-

Dr Sławosz Uznański-Wisniewski z uczestnikami części edukacyjnej

kół nas działa. Ta ciekawość była dla mnie najważniejsza. Mam też w sobie wytrwałość i dużo uporu. A czego się macie uczyć? Wybierzcie to, co Was interesuje. Kosmos potrzebuje Was wszystkich. Niezależnie, czy lubicie geografię, biologię, fizykę, chemię, inżynierię. Tak naprawdę możecie pracować albo dla technologii kosmicznych, albo zostać astronautami, jeżeli zostaniecie naukowcami. Możecie być pilotami wojskowymi, lekarzami, inżynierami i zostać później astronautami. Najważniejsze jest to, żebyście byli dobrzy w tym, co robicie.

Franek, prawie 6 lat: Czy widział Pan w kosmosie inne sondy kosmiczne?

– Tak. Jak byłem na stacji kosmicznej, czasem widziałem ponad horyzontem satelity i inne obiekty kosmiczne, które były oświetlane słońcem. One przełatywały niesamowicie szybko i szybko znikwały. Kiedy leciały troszeczkę równoległe do nas, wtedy mogliśmy je obserwować trochę dłużej. Przestrzeń kosmiczna jest bardzo duża, więc nie tak dużo tych sond i satelitów można zaobserwować.

Hela, 10 lat: Jak był Pan w kosmosie, to czy tęsknił Pan za rodzicami?

– Tęskniłem. Każdego dnia starałem się zadzwonić na Ziemię, żeby chociaż chwilę porozmawiać z najbliższymi. Natomiast tęskniłem również, jak się przygotowywałem do misji kosmicznej. Praca astronauty to praca z dala od domu, w samotności. Przez ostatnie dwa lata mieszkalem w Niemczech, w Stanach

Zjednoczonych (w Teksasie, na Florydzie, w Kalifornii), w Japonii. Co tydzień, czy co dwa, latałem w inne miejsce, zawsze z jedną walizką. Noclegi miałem zawsze w innym hotelu. Szkołę miałem długie godziny, a później wracałem do hotelu. Bardzo brakowało mi rodziny, nie tylko w kosmosie, ale przede wszystkim przez te miesiące szkolenia na Ziemi.

Agata, 15 lat: Jaki film najlepiej oddaje życie astronauty w kosmosie?

– Żaden. Ja lubię „Marsjanina” jako ten film, który pokazuje, jaka ewentualnie może być przyszłość, gdybyśmy mogli organizować życie na Marsie. Lubie „Apollo 13”. To jest kawałek historii trójki astronautów, którzy polecili na Księżyc, żeby na nim wylądować, a z powodu awarii walczyli, żeby w ogóle wrócić na Ziemię. Ten film oddaje pewną część mnie, takiego życia inżynierskiego, jak sobie poradzić w takich trudnych warunkach, jak to jest być zamkniętym w kapsule, starając się przeżyć, czekając z powrotem na to, żeby wrócić na Ziemię. To była niesamowita historia.

Michał, lat 13: Jakie prawo obowiązuje na stacji kosmicznej? Czy to jest prawo jakiegoś państwa, czy prawo międzynarodowe?

– Pierwszy raz ktoś zadał mi takie pytanie. Na stacji kosmicznej obowiązuje „Code of Conduct”, czyli określone zasady postępowania. Wydaje mi się też, że będąc w amerykańskiej części stacji kosmicznej podlega się pod amerykańskie prawo

cywilne. W trakcie przygotowania do lotu kosmicznego jest bardzo dużo różnych regulacji prawnych, np. musiałem się zrzec części moich praw dotyczących sytuacji, w której coś by mi się stało w kosmosie. Nie mógłbym wtedy np. występować przeciwko firmom, które mnie tam wysłały.

Dawid 16 lat: Czy będąc na tej stacji, wychodził Pan poza nią?

– Ja byłem na krótkoterminowej misji, a podczas nich nie ma spacerów kosmicznych. Trochę szkoda. Chętnie bym wyszedł na zewnątrz.

Sylwia: Czy istnieją kosmici?

– Jakby popatrzeć na astronautów, którzy znajdują się na stacji kosmicznej, to czy oni nie są istotami pozaziemskimi? A serio, nie wiem. Ciągłe szukamy życia we wszechświecie. Jest nawet taka nowa dziedzina nauki o egzoplanetach, czyli tych planetach poza naszym układem słonecznym. Mam nadzieję, że gdzieś znajdziemy życie we wszechświecie.

Iza, 14 lat: Co Pan jadł w kosmosie?

– NASA przygotowuje dla astronautów ok. 300 potraw. Przed startem mogliśmy ich spróbować, żeby wybrać te smakujące najbardziej. Tylko że później na stację kosmiczną z powodu jakichś błędów w logistyce ich nie zabrano. Musieliśmy jeść to, co tam było. Też było smaczne. Na stację kosmiczną udało mi się zabrać również kilka polskich potraw, przygotowanych w Polsce. Wziąłem ze sobą pierogi, wziąłem ze sobą taką kruszonkę jabłecznik i supkę pomidorową z ryżem. To było dla mnie ważne, że pracowałem nad tymi daniami z polską firmą i z polskimi kucharzami. Przed lotem w kosmos te dania przeszły testy żywnościowe NASA i dopiero potem zabrano je na orbitę. ■

Wybór odpowiedzi, ich redakcja i skróty pochodzą od Redakcji Medyka Białostockiego

bdc

Robot Da Vinci w szpitalu USK

Kilka miesięcy przygotowań oraz szkoleń i wreszcie – na początku grudnia – przeprowadzono pierwsze operacje przy użyciu robota chirurgicznego Da Vinci, które samodzielnie przeprowadzili specjaliści z Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku.

Robot kosztował 12 mln zł i został zakupiony dzięki środkom z Krajowego Planu Odbudowy. Operacje robotyczne to szansa dla pacjentów na szybszy powrót do zdrowia.

– Dobrze, że robot Da Vinci pojawił się w szpitalu klinicznym, czyli miejscu, gdzie zawodu uczą się przyszli lekarze. Chirurgia robotyczna to bez wątpienia przyszłość medycyny. Mam nadzieję, że kolejni nasi chirurdzy będą zdobywać certyfikaty w tej dziedzinie – komentuje prof. Jan Kochanowicz, Dyrektor USK w Białymstoku.

Dwa zabiegi usunięcia raka endometrium wykonał prof. Paweł Knapp, lekarz koordynujący w Uniwersyteckim Centrum Onkologii. Operował pod okiem dr. Błażeja Nowakowskiego, Kierownika Oddziału Ginekologii Operacyjnej, Onkologicznej i Endoskopowej w Wielkopolskim Centrum Onkologii oraz eksperta w dziedzinie robotyki w ginekologii. Po wykonaniu zabiegów prof. Knapp otrzymał certyfikat uprawniający do samodzielnego operowania z wykorzystaniem robota.

Robot da Vinci został zaprojektowany w celu ułatwienia wykonywania skomplikowanych zabiegów chirurgicznych metodą małoinwazyjną z bardzo dużą precyzją, wielokrotnie przewyższającą możliwości tradycyjnych rozwiązań.

– Robot potrafi wykonać niezwykle precyzyjne ruchy, a co ważne – nie męczy się. Podczas sytuacji stresowej chirurgowi ręce mogą zdręźnąć, a robotowi nie. Robot się nie denerwuje i w rękach wprawnego chirurga jest to fantastyczne narzędzie – tłumaczy prof. Paweł Knapp. –

Podczas pierwszej operacji przy użyciu robota Da Vinci usunięto pacjentowi nowotwór złośliwy prostaty

Ponadto operacja z użyciem robota jest mniej inwazyjna, wiąże się z mniejszą utratą krwi, mniejszymi dolegliwościami bólowymi, co przekłada się też na krótszą hospitalizację. A to niezwykle ważne w onkologii, bo dzięki temu możliwe jest wcześniejsze rozpoczęcie leczenia uzupełniającego, czyli chemioterapii lub radioterapii. Robot pozwala na przeprowadzenie zabiegu poprzez kilka małych nacięć. Chirurg, sterując z konsoli, uzyskuje trójwymiarowy obraz pola operacyjnego pod dużym powiększeniem, co pozwala na niezwykle precyzyjne manipulacje narzędziami umieszczonymi w ramionach robota. Ta metoda operowania to również znaczne korzyści dla chorych. Przez to, że operacje są małoinwazyjne, pacjenci po takich zabiegach czują się znacznie lepiej, mniej cierpią i szybciej wracają do zdrowia, ponadto jest mniejsza liczba powikłań i krótszy czas pobytu w szpitalu.

Operacje z robotem są też bardziej komfortowe dla chirurgów. Nie stoją oni bowiem przy pacjencie, a siedzą w wy-

godnej pozycji przy konsoli, co jest szczególnie ważne podczas wielogodzinnych zabiegów. Do dyspozycji mają manetki do sterowania narzędziami, powiększający układ optyczny oraz rozmaite przyciski i pedały (m.in. do koagulacji oraz ssania). Co ciekawe, chirurdzy obsługują pedały boso, ponieważ tylko w ten sposób mogą precyzyjnie sterować tymi wyjątkowo czułymi elementami.

W przyszłości do zabiegów z udziałem robota w USK kwalifikowani będą także chorzy z zaawansowanym rakiem jelita grubego, a także być może z rakiem nerki (są plany, by te zabiegi również były finansowane przez NFZ).

Z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększenia Odporności Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Białymstoku otrzymał 80 mln zł. Środki te są wykorzystywane na poprawę jakości i dostępności do świadczeń onkologicznych poprzez zakup nowoczesnego sprzętu diagnostyczno-terapeutycznego oraz odpowiednią modernizację infrastruktury szpitala. ■

km

Rekordowa liczba grantów dla UMB od NCN

To historyczny moment dla UMB. W ramach konkursów NCN OPUS 29 i PRELUDIUM 24 (z dn. 28 listopada 2025 r.) finansowanie otrzymało aż 9 naszych projektów badawczych. Tak duża liczba grantów pozyskanych w jednym rozdaniu nie zdarzyła się nigdy wcześniej.

Nagrodzone projekty dotyczą najważniejszych współczesnych wyzwań medycyny: nowoczesnych terapii przeciwnowotworowych, badań nad chorobami sercowo-naczyniowymi, neurobiologią, genomiką, immunologią, a także wielkoskalową analizą danych klinicznych i molekularnych.

Granty w konkursie OPUS 29 otrzymało sześć zespołów badawczych z UMB:

- Zespół prof. Anny Witkowskiej „Nanopęcherzyki podobne do egzosomów z grzybów jako modulatory funkcji bariery jelitowej i odpowiedzi zapalnej: podejście integrujące biologię komórki i uczenie maszynowe” Budżet projektu: 2 017 209 zł

- Zespół dr. hab. Roberta Czarnomysego „Opracowanie nowych pochodnych 1,3-selenazol-2-onu w samo-emulgujących systemach dostarczania leków jako innowacyjna strategia terapii przeciwnowotworowej” Budżet projektu: 3 073 640 zł

- Zespół prof. Dariusza Pawlaka „Kardiotoksyczność antracyklin – wpływ jonów metali na właściwości anemycyny i doksorubicyny” Projekt realizowany w konsorcjum z Politechniką Białostocką (lider) i Instytutem Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego PAN Budżet UMB: 825 500 zł

- Zespół prof. Katarzyny Sochy „Niedobór żelaza a zespół kruchości u osób starszych z chorobami sercowo-naczyniowymi – FRAIL-NUTR” Projekt realizowany w konsorcjum z Uniwersyte-tem Medycznym we Wrocławiu (lider) i Gdańskim Uniwersyte-tem Medycznym Budżet UMB: 462 339 zł

- Zespół dr. hab. Olgi Martyny Koper-Lenkiewicz „Ocena genów rodziny COL indukowanych hipoksją u pacjentów z glioblastomą i ich wpływu na mikrośrodowisko guza” Konsorcjum z Uniwersyte-tem Medycznym w Łodzi (lider) i CMKP Budżet UMB: 531 686 zł

- Zespół dr. Dominika Cysewskiego „Czy receptory podobne do RIG-I wyjaśniają podatność ptaków Galliformes na patogeny? Rola MDA5 w odpowiedzi interferonowej” Konsorcjum z Uniwersyte-tem Warszawskim (lider) Budżet UMB: 359 900 zł

Granty PRELUDIUM 24 otrzymały trzy projekty młodych naukowców:

- mgr Julia Zelkowska za projekt pt. „ECLECTIC: wielowarstwowa ocena raka endome-

trium w modelu translacyjnym” Opiekun naukowy: prof. Michał Ciborowski Budżet: 209 814 zł

- mgr Adrian Godlewski za projekt pt. „Oszacowanie prawdopodobieństwa nawrotu glejaka metodami metabolomiki, proteomiki i uczenia maszynowego” Opiekun naukowy: prof. Michał Ciborowski Budżet: 209 814 zł

- mgr Arkadiusz Franciszek Żbikowski za projekt pt. „Mitochondria astrocytów w zespole PACS2: patogenez a i interwencja terapeutyczna” Opiekun naukowy: dr Dominik Cysewski Budżet: 209 960 zł

To łącznie blisko 8 milionów złotych dofinansowania (również w działaniach zespołów UMB w konsorcjach z zespołami badawczymi z innych uczelni). ■

ms

Prof. Irina Kowalska, Prorektor ds. Nauki i Ewaluacji UMB

– Od początku zachęcaliśmy naukowców do odważnego aplikowania o granty Narodowego Centrum Nauki i cieszę się, że środowisko UMB tak gremialnie odpowiedziało na ten apel. To, co jeszcze kilka lat temu wydawało się bardzo trudne, a wręcz niemożliwe, dziś stało się faktem: sześć grantów OPUS i trzy granty PRELUDIUM w jednym rozdaniu NCN. Należy tu podkreślić ogromną rolę Prorektor Prof. Katarzyny Sochy, która indywidualnie spotykała się z naukowcami i za-

chęcała do składania wniosków. Trudno o większą satysfakcję dla prorektora odpowiedzialnego za naukę i ewaluację uczelni. Mówimy o projektach, które liczą się w procesie ewaluacji jednostek naukowych, obejmujących szerokie spektrum badań – od onkologii i chorób sercowo-naczyniowych, przez neurobiologię, immunologię i genomikę, po zaawansowaną analizę danych klinicznych i molekularnych. To efekt wspólnej, wytrwałej pracy naszych doskonałych zespołów badawczych i ich kierowników, którym serdecznie gratuluję. Lecz to wszystko miałooby mniejsze szanse powodzenia bez wspaniałej pracy i wsparcia administracyjnego ze strony Działu Rozwoju i Ewaluacji. Dziś możemy śmiało powiedzieć, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku jest w bardzo dobrym miejscu, jeśli chodzi o rozwój badań naukowych.

Szkoła Doktorska UMB w wersji międzynarodowej

Szkoła Doktorska UMB może pochwalić się całkiem długą listą wybitnych naukowców, którzy w minionym roku odwiedzili naszą Uczelnię i podzielili się ze studentami swoją wiedzą.

Wizyty te zostały zrealizowane w ramach projektu pt. „Intensyfikacja procesu umiędzynarodowienia i rozwoju Szkoły Doktorskiej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku”. Projekt jest finansowany w ramach programu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej pn. „STER NAWA – Umiędzynarodowienie Szkół Doktorskich – Nabór 2024”.

Zajęcia, które zrealizowano w 2025 r.:

„Riketsjoza w Europie: Symptomy kliniczne” – José Antonio Oteo Revuelta, pełni funkcję Zastępcy Ministra Zdrowia i Polityki Opieki Społecznej w Fundacji La Rioja (Hiszpania)

„Diagnoza mikrobiologiczna w riketsjozie” – prof. Aranzazu Portillo Barrio, Dyrektorka Laboratorium Patogenów Specjalnych (Hiszpania).

„Zarządzanie projektami w medycynie” – prof. Neven Žarković, Kierownik Laboratorium for Oxidative Stress w Ruđer Bošković Institute w Zagrzebiu (Chorwacja). Zajęcia skupiły się na planowaniu, realizacji i ewaluacji projektów w kontekście sektora medycznego oraz realizacji integracyjnych projektów biomedycznych.

„Epigenetyka i trójwymiarowa organizacja jądra” – prof. Yegor Vassetzky, Kierownik Laboratorium Dynamiki i Metabolizmu Chromatyny w Raku w Instytucie Gustave Roussy (Francja). Gość przybliżył zagadnienia związane z epigenetyką i trójwymiarową organizacją jądra. Poruszył także kwestie metylacji DNA, różnych poziomów organizacji chromatyny

oraz mechanizmów leżących u podstaw chłoniaka z komórek płaszcza.

Dwa wykłady: „Naturalne strategie prewencji chorób przewlekłych: kluczowe fitochemikalia i ich rola” oraz „Formy kurkuminy w prewencji raka jelita grubego: wnioski z modeli zwierzęcych i mechanizmów molekularnych” – prof. Kazim Sahin, Dziekan Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu w Firat (Turcja), Członek Główny Tureckiej Akademii Nauk (TÜBA) (od 2012 r.). Dodatkowo pan profesor poprowadził także zajęcia dotyczące sposobu na odniesienie sukcesu w nauce, podkreślając znaczenie jasno wyznaczonego celu, ciężkiej pracy, pokory i wytrwałości. Wskazał, że pasja, odwaga w podejmowaniu ryzyka, współpraca z mentorami oraz umiejętność uczenia się na błędach to fundamenty kariery naukowej.

„Akceptory Michaela” – prof. Roman Lesyk, Lwowski Narodowy Uniwersytet Medyczny im. Danyła Halickiego (Ukraina). Wykład prof. Lesyka dotyczył specjalistycznej tematyki związanej z akceptorami Michaela oraz ich rolą w syntezie nowych związków organicznych. Dodatkowo w laboratorium Zakładu Biotechnologii UMB doktoranci mieli okazję w praktyce poznać m.in. metody syntezy 4-tiazolidynonów. Podczas warsztatów omówiono również zastosowanie reakcji Michaela w projek-

towaniu potencjalnych leków i innych związków o działaniu biologicznym.

„Epidemiologia, badania populacyjne, badania genetyczne i prewencja” – prof. Sebastian-Edgara Baumeister, University of Münster (Niemcy). Podczas wykładu została omówiona przyczynowość (causation) w badaniach naukowych, różnica między asocjacją a przyczynowością, zasady szacowania efektów przyczynowych w badaniach obserwacyjnych oraz zaprezentowane zostało praktyczne zastosowanie metod statystycznych tj. inverse probability weighting z wykorzystaniem programu Stata.

W ramach tego samego projektu najlepsi doktoranci Szkoły Doktorskiej UMB, którzy realizują swoje projekty badawcze we współpracy międzynarodowej, otrzymali specjalne stypendia. Wyróżnieni zostali: Małgorzata Chlabicz, Hanna Grabowska, Magdalena Chlabicz, Franciszek Kukliński, Teresa Fernandez Moreno. ■

bdc

Szkoła Doktorska UMB rekrutuje

W ścieżce międzynarodowej Szkoły Doktorskiej UMB dołączono dwie dodatkowe dyscypliny: nauki farmaceutyczne i nauki o zdrowiu. W efekcie doktorat w języku angielskim w UMB można zrobić 18 osób.

Pozostałe regulacje dotyczące doktorantów się nie zmieniły. W najbliższej rekrutacji zaplanowa-

no cztery ścieżki kształcenia: nauki medyczne (22 miejsca), nauki farmaceutyczne (6 miejsc), nauki o zdrowiu (6 miejsc), ścieżka międzynarodowa – nauki medyczne, nauki farmaceutyczne i nauki o zdrowiu (18 miejsc). Rekrutacja rozpocznie się 15 czerwca 2026 roku.

Więcej informacji:
<https://www.umb.edu.pl/rekrutacja-szkola-doktorska>

Kronika UMB 2025

Rok 2025 zapisał się w kronice Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku jako czas intensywnego rozwoju, ważnych decyzji i budowania jedności wspólnoty Uczelni. To opowieść o nauce, ludziach i wydarzeniach, które stworzyły naszą codzienność.

STYCZEŃ

Dr Tomasz Parol z Kliniki Ortopedii i Traumatologii UDSK uczestniczył w 10 misji ortopedycznej Fundacji Afriquia w Rwandzie. Zespół specjalistów z Polski przeprowadził 13 operacji i 45 konsultacji medycznych w Szpitalu Uniwersyteckim w Kigali.

9 Projekt INFIRE pt. „Innowacyjne produkty spożywcze jako żywność specjalnego przeznaczenia medycznego dla pacjentów z zaburzeniami metabolicznymi – badania przedwdrożeniowe” zespołu badaczy z UMB pod kierownictwem prof. Katarzyny Sochy został sklasyfikowany na pierwszym miejscu listy rankingowej i sfinansowany kwotą 8 591 892,50 zł w konkursie grantowym ABM.

13 W Operze i Filharmonii Podlaskiej muzycy operowi, chórzysci UMB oraz podopieczni Kliniki Onkologii i Hematologii Dziecięcej UDSK w Białymstoku nagrali teledysk do piosenki „Czerwone okulary”. Pomysłodawczynią piosenki i teledysku była dr Małgorzata Sawicka-Żukowska, kierownik kliniki.

14 Wizyta delegacji z Tashkent Pharmaceutical Institute z Uzbekistanu na UMB.

14 Dr hab. Adam Lemanciewicz z Kliniki Perinatologii UMB, postanowieniem Prezydenta RP, otrzymał tytuł naukowy profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

15 W Senacie RP, uroczystą konferencją „Zadbajmy o dobrostan”, zainaugurowano Rok Edukacji Zdrowotnej i Profilaktyki ustanowiony przez Izbę Wyższą. W wydarzeniu uczestniczył Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko.

17 Przedstawiciele pięciu uczelni z województwa podlaskiego – UMB, PB, UwB, AŁ i PUZ im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach podpisali Porozumienie o Współpracy na Rzecz Wspierania Podlaskich Innowacji przez Program Erasmus+.

17 Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii USK został wyposażony w nowoczesne aparaty do znieczulenia. Zakup urządzeń możliwy był dzięki współpracy z wojewódzkim koordynatorem Poltransplant

– dr Karoliną Rygasiewicz, a sfinansowany został z programu inwestycyjnego Ministerstwa Zdrowia.

18 Konferencja naukowa z okazji 50-lecia Oddziału Intensywnej Terapii Kliniki Anestezjologii USK w Białymstoku: „Podlaskie Spotkania z Anestezjologią i Intensywną Terapią”, WNnZ.

22-24 Wizyta delegacji z Deutsches Diabetes-Zentrum w Düsseldorfie. Przewodniczącym niemieckiej reprezentacji był ekspert w dziedzinie diabetologii prof. Robert Wagner.

23 UMB podpisał umowę o współpracy z Instytutem Nauk Medycznych i Biomedycznych Uniwersytetu w Porto.

24 Wojewoda Podlaski Jacek Brzozowski powołał konsultantów wojewódzkich w ochronie zdrowia. Akty powołania odebrali: dr hab. Anna Lisowska, dr Beata Stasiewicz-Jarocka, prof. Wojciech Mityk i prof. Jarosław Daniluk.

25-26 Wspólnota akademicka wraz z Muzeum Historii Medycyny

i Farmacji UMB aktywnie włączyła się w 33. Finał WOŚP na rzecz onkologii i hematologii dziecięcej. Wśród licznych inicjatyw znalazła się premiera książki dr Małgorzaty Sawickiej-Żukowskiej oraz prezentacja prac pacjentów Kliniki Pediatrii, Onkologii i Hematologii UMB. Uczelnia zorganizowała wydarzenia prozdrowotne, pokazy i aukcje wspierające najmłodszych pacjentów, a także specjalne zwiedzanie Pałacu Branickich.

27 Prof. Jerzy Ładny otrzymał Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi w działalności na rzecz ochrony zdrowia oraz zaangażowanie w sferze przeciwdziałania skutkom SARS-CoV-2. Odznaczenie to wręczył minister Andrzej Dera podczas uroczystości w Belwederze.

28 Podlaskie Forum Bibliotekarzy odbyło się w Pałacu Branickich z inicjatywy Biblioteki Głównej UMB. Wykład o dziedzictwie medycznym w Białymstoku wygłosiła dr Magdalena Muskała, Kierownik Muzeum Historii Medycyny i Farmacji UMB.

30 Dr Tomasz Maliszewski, Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej UMB, został uhonorowany nagrodą „Gwiazda Umiejętności Międzynarodowej” 2025 w kategorii „Marketing Star”.

LUTY

3 Odbyło się Uroczyste Posiedzenie Senatu Uczelni, na którym zainaugurowano obchody Jubileuszu 75-lecia UMB.

5 Muzeum Historii Medycyny i Farmacji UMB zainaugurowało w holu głównym Pałacu Branickich comiesięczną akcję „Historia et Medicina. Ekspozycja miesiąca Muzeum UMB” ukazującą muzealia dotyczące historii Pałacu Branickich i Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Na pierwszej wystawie zapre-

UMB w budowie - Abecadło Medycyny to ogromny kompleks sal wykładowych i seminarijnych, a do tego centrum egzaminów standaryzowanych (OSCE) w odpowiedzi na rosnące potrzeby Uczelni i studentów

zentowano ekspozycje należące do pierwszego rektora AMB prof. Tadeusza Kielanowskiego.

6 Lekarze USK w Białymstoku, jako pierwsi w Polsce, przeprowadzili nowatorskie zabiegi embolizacji tętnic kolonowych metodą TAME z użyciem rozpuszczalnych mikrosfer Nexsphere-F.

12-13 Promocja oferty rekrutacyjnej UMB w Oslo na największych w Norwegii targach edukacyjnych.

15 W UDSK w Białymstoku, z okazji Międzynarodowego Dnia Walki z Nowotworami Dziecięcymi, wolontariusze Fundacji „Pomóż Im” wypuścili w niebo balony z marzeniami małych pacjentów onkologicznych.

17 Absolwenci kierunku lekarsko-dentystycznego UMB zajęli III miejsce wśród średnich wyników Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego.

17 Siedmioro profesorów UMB znalazło się w prestiżowym rankingu „Lista STU 2024” Pulsu Medycyny. W kategorii medycyna wyróżnieni zostali: prof. Robert Flisiak (18 miejsce), prof. Adam Krętowski (32 miejsce), prof. Irina Kowalska (72 miejsce), prof. Lucyna Ostrowska (86 miejsce) i prof. Karol Kamiński (90 miejsce), a w kategorii system ochrony zdrowia – Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko (48 miejsce).

18 Zmarł prof. Aleksander Andrzej Wagner, pierwszy kierownik Kliniki Chirurgii Dziecięcej AMB w latach 1977-1990.

18 Dr hab. Anna Popławska-Kita z Kliniki Endokrynologii, Diabetologii i Chorób Wewnętrznych UMB, postanowieniem Prezydenta RP, otrzymała tytuł naukowy profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

19 Projekt pt. „Zwiększenie potencjału badawczo-rozwojowego Ośrodka Wsparcia Badań Klinicznych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku dzięki stworzeniu pierwszego w Polsce centrum badań w komorach metabolicznych” otrzymał dofinansowanie w wysokości 7,4 miliona złotych z Agencji Badań Medycznych. Beneficjenci: Ośrodek Wsparcia Badań Klinicznych UMB we współpracy z USK oraz UDSK w Białymstoku.

21 UMB podpisał umowę o współpracy z Państwową Inspekcją Pracy w zakresie promowania, badania i analizowania zagadnień związanych z ochroną pracy.

24 Prorektor ds. Kształcenia prof. Adrian Chabowski i Dyrektor III Liceum Ogólnokształcącego im. K. K. Baczyńskiego w Białymstoku Anna Kietlińska podpisali umowę o współpracy.

26 Prof. Agnieszka Tycińska, Kierownik Kliniki Intensywnej Terapii Kardiologicznej UMB została wybrana jako ekspert kardiologii do Zespołu ds. Odwróconej Piramidy Świadczeń przy Ministrze Zdrowia.

26 Prof. Monika Karczewska-Kupczewska i prof. Marek Strączkowski uzyskali patent pt.: „A method for determining tissue insulin sensitivity, a method for identifying insulin resistance and determining a predisposition for a disorder connected therewith and use of insulin sensitivity index” (P.3658919). Podmiot udzielający – Europejski Urząd Patentowy.

27 Zakład Bromatologii UMB zdobył główną nagrodę w III konkursie „Pomosty Przyszłości 2025” za prace nad innowacyjnymi recepturami żywności funkcjonalnej wspierającej kontrolę masy ciała, a dodatkowe wyróżnienie otrzymał dr hab. Karol Kramkowski z Zakładu Chemii Fizycznej UMB.

MARZEC

3 W Senacie RP odbyło się Parlamentarne Spotkanie Zespołu ds. Leczenia Żywieniowego. UMB reprezentowali: Rektor prof. Marcin Moniuszko, dr Dagmara Bogdanowska-Chariewicz – Pełnomocniczka Rektora ds. Leczenia Żywieniowego, dr Regina Sierżantowicz – konsultantka krajowa w dziedzinie pielęgniarstwa chirurgicznego i operacyjnego oraz dr Urszula Chrzanowska – konsultantka krajowa w dziedzinie pielęgniarstwa pediatrycznego.

4 Prezentacja w holu głównym Pałacu Branickich wystawy „Historia et Medicina. Ekspozat miesiąca Muzeum UMB” poświęconej drugiemu rektorowi AMB prof. Stanisławowi Legeżyńskiemu.

5 Dr hab. Piotr Zabielski, Kierownik Zakładu Biologii

Medycznej UMB, postanowieniem Prezydenta RP, otrzymał tytuł naukowy profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki medyczne.

5 Dr hab. Małgorzata Zujko z Zakładu Biotechnologii Żywności UMB, postanowieniem Prezydenta RP, otrzymała tytuł naukowy profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

7 Aleksandra Magnuszewska, studentka kierunku lekarsko-dentystycznego UMB, została finalistką 6. edycji konkursu Endomaniak zorganizowanego przez Zakład Endodoncji Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

10-11 UMB zainaugurował realizację projektu „valuEU”, finansowanego przez NAWA kwotą w wysokości 1.979.991,24 zł, którego celem jest wzmocnienie obecności Uczelni w sojuszu Uniwersytetów Europejskich EUNICE poprzez m.in. wspólne publikacje naukowe, szkolenia, wymiany doktorantów i pracowników oraz działania promocyjne we współpracy z Politechniką Poznańską. Program jest finansowany ze środków UE w ramach projektu pn. Wsparcie sojuszy Uniwersytetów Europejskich.

11 Prof. Anna Bielawska, prof. Krzysztof Bielawski, mgr Wojciech Szymanowski wraz z naukowcami z innych uczelni uzyskali patent pt.: „Nowe pochodne kwasu ursolowego, sposób ich otrzymywania, zastosowanie medyczne oraz kompozycja farmaceutyczna” (P.247232). Podmiot udzielający – UPRP.

11 UMB znalazł się wśród 9. uczelni medycznych, które otrzymały wsparcie z Krajowego Planu Odbudowy – UMB dostał 190 mln zł na realizowanie projektu „Budowa, modernizacja i wyposażenie obiektów dydaktycznych do celów kształcenia przedklinicznego w związku ze zwiększeniem limitów przyjęć

na studia medyczne w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku”. Całkowity koszt przedsięwzięcia to 231 648 449 zł.

11 Wojewoda Podlaski Jacek Brzozowski wręczył akty powołania nowym konsultantom wojewódzkim, wśród których znaleźli się eksperci z UMB, USK i UDSK: prof. Adam Jacek Krętowski – diabetologia, dr hab. Edyta Rysiak – zdrowie publiczne, dr Katarzyna Kondej-Muszyńska – gastroenterologia dziecięca, mgr Ewa Stefańska – pielęgniarstwo pediatryczne, dr hab. Jarosław Andrzej Piszcz – hematologia oraz dr Adam Aleksander Wroński – dermatologia i wenerologia.

17-18 Prof. Katarzyna Socha, dr hab. Sylwia Naliwajko i dr hab. Justyna Moskwa uczestniczyły w wydarzeniach w Brukseli poświęconych tematyce żywności, gdzie prezentowały badania nad żywnością funkcjonalną, innowacjami w produkcji i zrównoważonym rolnictwie oraz nawiązywały międzynarodowe partnerstwa badawczo-biznesowe w ramach programu Horizon Europe.

19 Zakład Farmakognozji UMB, w ramach współpracy międzynarodowej, gościł na stażu mgr Leję Jakupović z University of Zagreb. Dzięki temu realizowane są wspólne badania wybranych produktów roślinnych.

19 Prof. Monika Karczewska-Kupczewska, prof. Marek Strączkowski wraz z naukowcami z innych uczelni uzyskali patent pt.: „A method for determining tissue insulin sensitivity, a method for identifying insulin resistance and/or use of an insulin sensitivity index” (P.3658690). Podmiot udzielający – Europejski Urząd Patentowy.

20 Prof. Adrian Chabowski, Prorektor ds. Kształcenia UMB został powołany do zespo-

łu dotyczącego spraw opracowania projektu strategii rozwoju szkolnictwa wyższego przy Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

20 Konferencja „Wizjonerzy – Reformatorzy Zdrowia 2025” w Warszawie. Nagrodzone zostały dwie osoby z UMB: prof. Lucyna Ostrowska, Kierownik Zakładu Dietetyki i Żywienia Klinicznego, uhonorowana w kategorii „Wizjoner Naukowiec Lekarz” oraz za program opieki nad pacjentem z otyłością „KOS-BAR”, a także prof. Alina Kułakowska z Kliniki Neurologii, Prezes Polskiego Towarzystwa Neurologicznego, wyróżniona w kategorii „Wizjoner Innowator Lekarz” za działania na rzecz poprawy systemu opieki neurologicznej w Polsce.

21-22 Konferencja naukowo-szkoleniowa „Choroby zakaźne – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość” pod patronatem Polskiego Stowarzyszenia Naukowego „Zagrożenia Cywilizacyjne i Zdrowie Publiczne”, którego prezesem jest prof. Anna Moniuszko-Malinowska, Kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji UMB.

24 Dwóch studentów medycyny z Hamamatsu University School of Medicine w Japonii odbywało praktyki na UMB – w Klinice Psychiatrii, Klinice Pediatrii, Endokrynologii i Diabetologii z Pododdziałem Kardiologii oraz w Klinice Neurochirurgii.

24 Kierunek lekarski otrzymał od Polskiej Komisji Akredytacyjnej pozytywną ocenę na maksymalny okres 6 lat – wszystkie 10 kryteriów zostało spełnionych w pełni, bez założeń pokontrolnych.

24-28 Studenci kierunku lekarskiego – Helena Żórawska, Paweł Niczyporuk i Michał Kołacz ze Studenckiego Koła Naukowego przy Klinice Medycyny

Pałac Branickich ledwo pomieścił wszystkich gości, którzy przyjechali na jesienny Zjazd Absolwentów AMB/UMB

Ratunkowej zdobyli pierwsze miejsce w międzynarodowych zawodach symulacji medycznych „Medical Wrestle” w Rydze. Opiekunką koła była dr hab. Marzena Wojewódzka-Żeleznikowicz, a w przygotowaniach pomagał zespół Centrum Symulacji UMB.

26 UMB odwiedził Wiceminister Nauki prof. Andrzej Szeptycki, który spotkał się z prorektorami – prof. Iriną Kowalską oraz prof. Adrianem Chabowskim, aby omówić możliwości studiowania na UMB przez Polaków z Litwy. Wizytę zwieńczyło oprowadzanie po wnętrzach Pałacu Branickich, które zorganizowała Kierownik Muzeum Historii Medycyny i Farmacji UMB dr Magdalena Muskała.

28 Konferencja „Aspekty praktyczne rozwoju współczesnego pielęgniarstwa” z okazji 100 rocznicy powstania Polskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek Zawodowych. Wydarzenie zostało zorganizowane na WNoZ pod patronatem Rektora prof. Marcina Moniuszki.

KWIECIEŃ

1 UMB otrzymało dofinansowanie z Agencji Badań Medycznych na realizację dwóch projektów: „Innowacyjne produkty spożywcze jako żywność specjalnego przeznaczenia medycznego dla pacjentów z zaburzeniami metabolicznymi – badania przedwdrożeniowe” pod kierownictwem prof. Katarzyny Sochy, na kwotę 8.591.892,50 zł

oraz „PowerOMICS: opracowanie i walidacja modeli diagnostyczno-prognostycznych opartych na integracji danych multiomicznych i klinicznych u pacjentów z nowotworami litymi” pod kierownictwem dr Magdaleny Niemiry, na kwotę 9.620.306,25 zł.

3 Do komisji oceniającej wnioski w ramach „Horyzontu Europa” organizowanego przez Komisję Europejską powołani zostali eksperci z UMB: prof. Marzanna Cechowska-Pasko, prof. Agnieszka Błachnio-Zabielska, prof. Robert Bucki, prof. Marta Płońska-Brzezińska, dr hab. Kamil Grubczak, dr hab. Sylwia Naliwajko oraz dr Ewa Harasim-Symbor.

3 Kolejna wystawa „Historia et Medicina. Ekspozycja miesiąca Muzeum UMB” poświęcona została Medykowi Białostockiemu – czasopiśmiu akademickiemu UMB.

4-5 Jubileuszowa XX Konferencja „Nefrokardiologia” zorganizowana w Pałacu Branickich przez prof. Beatę Naumnik i zespół I Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych z Ośrodkiem Dializ UMB. Wydarzenie objęte zostało patronatem Rektora UMB prof. Marcina Moniuszki.

8-10 Targi „WorldFood Poland 2025”. UMB reprezentowały: prof. Katarzyna Socha, dr hab. Sylwia Naliwajko, dr hab. Renata Markiewicz-Żukowska, dr hab. Ju-

styna Moskwa i dr hab. Anna Puścion-Jakubik z Zakładu Bromatologii, prezentując projekt „Innowacyjne produkty spożywcze jako żywność specjalnego przeznaczenia medycznego dla pacjentów z zaburzeniami metabolicznymi – badania przedwdrożeniowe” finansowany przez ABM w ramach KPO.

10 W ramach programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje” organizowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego ze środków budżetu państwa dofinansowanie otrzymały: SKN przy Centrum Medycyny Regeneracyjnej, SKN przy Zakładzie Medycyny Regeneracyjnej i Immunoregulacji, SKN przy Zakładzie Diagnostyki Hematologicznej, SKN „Kreatywny Fizjolog” działające przy Zakładzie Fizjologii oraz SKN „Biochemii Chorób Cywilizacyjnych” przy Zakładzie Higieny, Epidemiologii i Ergonomii. Wysokość dofinansowania dla każdego koła to około 70.000 zł.

13 EXPO 2025 w Osace. W pawilonie polskim na światowej wystawie zostały zaprezentowane rękodzielnicze tkaniny wykonane przez Katarzynę Daniewicz, Kierownik Działu ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania Uczelnią.

13 UMB odwiedziła Wiceminister Edukacji dr Katarzyna Lubnauer, która spotkała się z władzami Uczelni. Wizytę zwieńczyło oprowadzanie po wnętrzach Pałacu Branickich, które poprowadził przewodnik Muzeum Historii Medycyny i Farmacji UMB.

22 Dwóch studentów UMB – Kamil Lauko i Stefan Modzelewski otrzymało stypendia Ministra Zdrowia w wysokości 17 000 zł za znaczące osiągnięcia naukowe.

24 Prof. Jerzy Konstantynowicz, Kierownik Kliniki Pediatrii, Reumatologii, Immunologii i Chorób Metabolicz-

nych Kości UMB został wybrany do międzynarodowej rady Medical Advisory Board – organizacji Osteogenesis Imperfecta Federation Europe.

25-26 Na WNoZ odbyła się 19. edycja Białostok International Medical Congress for Young Scientists (BIMC), czyli jedna z najważniejszych konferencji dla młodych naukowców. Wydarzenie organizowało Studenckie Towarzystwo Naukowe UMB.

MAJ

Kierunek lekarski UMB otrzymał ocenę wyróżniającą przyznaną przez Uniwersytecką Komisję ds. Jakości Kształcenia na Kierunku Lekarskim.

Jubileusz 75-lecia Biblioteki Głównej UMB.

1 Muzeum Historii Medycyny i Farmacji UMB, decyzją Rektora prof. Marcina Moniuszki, zmieniło nazwę na Muzeum Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku i Pałacu Branickich i stało się jednostką ogólnouczelnianą.

5 Prezentacja w holu głównym Pałacu Branickich wystawy „Historia et Medicina. Ekspонат miesiąca Muzeum UMB” poświęconej prof. Tadeuszowi Korzybskiemu – twórcy penicyliny w Polsce.

5 Dr hab. Jolanta Lewko, Kierownik Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej, postanowieniem Prezydenta RP, otrzymała tytuł naukowy profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu w dyscyplinie nauki o zdrowiu.

6 Zmarł dr Bogdan Lewandowski, absolwent AMB z 1982 roku i wieloletni pracownik Kliniki Reumatologii AMB oraz dyrektor SPSK AMB w latach 2001-2002.

7 Muzeum UMB i Pałacu Branickich wzięło udział w akcji „Dni Funduszy Europejskich”.

8 Inauguracja w holu głównym Pałacu Branickich wystawy poświęconej postaci Aleksandra Fleminga – patrona roku 2025, przygotowanej przez zespół Muzeum UMB i Pałacu Branickich.

8-10 XXVI Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego w Krakowie. Wśród prelegentów znaleźli się pracownicy UMB, m.in. prof. Irina Kowalska, prof. Monika Karczewska-Kupczewska, prof. Michał Ciborowski, dr Łukasz Szczerciński i prof. Barbara Głowińska-Olszewska. Trzy naukowczynie z UMB – dr Anna Krentowska, dr Patrycja Mojsak i mgr Aleksandra Starosz – zdobyły granty naukowe PTD im. Artura Czyżyka.

9 Inauguracja XXI Podlaskiego Festiwalu Nauki i Sztuki w Auli Magna Pałacu Branickich. Wykłady wygłosiły: prof. K. Dzierżanowska-Fangrat – „Antybiotyki – od wielkich odkryć do globalnych problemów – korzyści i zagrożenia” i dr Magdalena Muskała o historii penicyliny w Polsce. Gościem honorowym była p. Blanka Wyszynska-Walczyk – kuzynka prof. Tadeusza Korzybskiego – twórcy polskiej penicyliny, która przekazała cenne eksponaty do Muzeum UMB. Wydarzenie odbywało się w dniach 9-18 maja w Białymstoku, Łomży, Suwałkach oraz w Wilnie na Litwie. UMB był koordynatorem głównym.

10 Gala „SyMfonia serc”. Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego uhonorowało prof. Alinę Kułakowską, zastępcę kierownika Kliniki Neurologii UMB tytułem Ambasadora SM za pracę na rzecz programu lekowego dla SM.

12 Wojewoda Podlaski Jacek Brzozowski wręczył powołania nowym konsultantom wojewódzkim. Funkcje objęli: prof. Anna Niemcunowicz-Janica – medycyna sądowa, prof. Anna Maria Wasilewska – pediatria, dr Bożena Antonowicz – chirurgia stomatologiczna,

dr Agnieszka Anna Rybi-Szumńska – nefrologia dziecięca, dr Beata Anna Olchowik – neurologia dziecięca, dr hab. Jerzy Głowiński – transplantologia kliniczna, dr Jan Kiryluk – ortopedia i traumatologia narządu ruchu oraz lek. Anna Śliwińska – balneologia i medycyna fizykalna.

12 UMB zyskał nowoczesne sale dydaktyczne w nadbudowie bloku E UDSK. Inwestycja o wartości ponad 12,5 mln zł została sfinansowana głównie ze środków Ministerstwa Zdrowia (11,87 mln zł) oraz z wkładu własnego Uczelni.

14 Dzień Otwarty UMB na dziedzińcu paradnym Pałacu Branickich.

15 XXI Gala Podlaskiej Marki w OiFP w Białymstoku. Naukowcy z CBK UMB otrzymali Podlaską Markę w kategorii „Odkrycie” za opracowanie nieinwazyjnego testu w diagnostyce raka jajnika.

16 W Auli Magna 90 absolwentów kierunku farmacja odebrało dyplomy magistra farmacji. W wydarzeniu uczestniczył Łukasz Pietrzak – minister i Główny Inspektor Farmaceutyczny, absolwent UMB.

17 Noc Muzeów na UMB pod hasłem „Tu bije serce miasta i regionu”. Pałac Branickich odwiedziło ponad 6500 uczestników.

18 Piknik Rodzinny na Stadionie Chorten Arena kończący Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki.

20 UMB, jako jedyna uczelnia w Polsce, zdobył dofinansowanie w konkursie MSCA Staff Exchanges 2024 programu Horyzont Europa na projekt „OneTick” o wartości 450 900 euro. Badania będą dotyczyły chorób przenoszonych przez kleszcze w kontekście zmian klimatu i urbanizacji, w oparciu o koncepcję „One Health”.

Wizyta dr. Sławosza Uznańskiego-Wisniewskiego. 18 grudnia 2025 r.

Projekt, którym kieruje dr Michał Burdukiewicz realizowany będzie w latach 2026–2029 we współpracy z 13 partnerami z 10 krajów Europy.

22-23 Medykalia – tradycyjny Festiwal Kultury Studenckiej na UMB.

23 Podczas Walnego Zgromadzenia Członków Polskiego Towarzystwa Hepatologicznego wybrano nowe władze na kadencję 2025–2028. Nominację otrzymali pracownicy UMB: prezesem został prof. Dariusz Lebensztejn, a do zarządu głównego powołano prof. Roberta Flisiaka oraz prof. Anatola Panasiuka.

23 VII Medykaliowy Przejazd po Zdrowie w Białymstoku. Start wydarzenia miał miejsce na dziedzińcu paradnym Pałacu Branickich.

24 Konferencja „Daj Życie” w Centrum Dydaktyczno-Naukowym WNoZ. Wydarzenie zorganizowała Polska Unia Medycyny Transplantacyjnej oraz Klinika Anestezjologii i Intensywnej Terapii z Blokiem Operacyjnym USK w Białymstoku. Konferencję otwierał Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko.

25 Muzeum UMB i Pałacu Branickich wzięło udział w corocznej akcji „Święto Ulicy Jana Kilińskiego”.

27 W Auli Magna Pałacu Branickich odbyła się V

edycja Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki Prozdrowotnej pn. „Śpiewające serca”. W konkursie wzięło udział 170 dzieci, a całość zwieńczyło zwiedzanie wnętrz pałacowych i wystawy dotyczącej medycyny i farmacji. Organizatorem wydarzenia było Stowarzyszenie Pro Salute, którego prezesem jest prof. Elżbieta Krajewska-Kułak.

27-30 Przedstawiciele Działu Współpracy Międzynarodowej UMB – Sylwia Klepacka i Mateusz Szyć – wzięli udział w prestiżowych targach edukacyjnych połączonych z międzynarodową konferencją NAFSA (Association of International Educators), która odbyła się w San Diego w USA.

29 III International MUB's Sport Day na dziedzińcu paradnym Pałacu Branickich. Wydarzenie zostało sfinansowane z projektu NAWA w ramach programu „Welcome to Poland”.

30 USK w Białymstoku otrzymał blisko 80 mln zł z Krajowego Planu Odbudowy na modernizację i zakup nowoczesnego sprzętu, w tym tomografu, urządzeń medycyny nuklearnej, endoskopów, robotów chirurgicznych oraz robota do przygotowywania cytostatyków.

CZERWIEC

1 W Muzeum UMB i Pałacu Branickich uruchomiono nowoczesny elektroniczny system sprzedaży biletów IKSORIS firmy Softcom.

2-6 Delegacja naukowa UMB w Instytucie Biomedycyny Uniwersytetu w Turku w ramach programu IDUB11.

3 Uroczyste rozdanie dyplomów dla 92 absolwentów Uniwersytetu Zdrowia Psychogeriatrycznego i Uniwersytetu Zdrowego Seniora.

3 Prof. Anna Bielawska, prof. Krzysztof Bielawski, prof. Dariusz Pawlak, dr hab. Justyna Hermanowicz, dr hab. Anna Tankiewicz-Kwedlo, lek. Anna Szymanowska, razem z naukowcami z innych uczelni uzyskali patent pt.: „L-proline sulfonamide derivatives comprising pyrazolo[4,3-e]tetrazolo[4,5-b][1,2,4]triazine system, method of manufacturing thereof, uses thereof and pharmaceutical composition comprising the same” (P.12319699). Podmiot udzielający – USPTO (USA).

4 Dr hab. Ewelina Piktel z Samodzielnej Pracowni Nanomedycyny UMB otrzymała dofinansowanie z projektu SONATA 20 NCN na projekt badawczy pt. „Opracowanie hybrydowych analogów pleurocydyny hamujących deacetylazę histonów i ich potencjał w leczeniu raka szyjki macicy wywołanego przez HPV”. Kwota dofinansowania wyniosła 1.998.378 zł.

5 Naukowcy z UMB zostali partnerami w realizacji projektu NCN OPUS 28 pt. „Metabolic disturbances involved in the pathogenesis of PACS2-related disorder” pod kierownictwem prof. Mariusza Więckowskiego z Instytutu Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego PAN. Całkowite finansowanie projektu wyniosło 4 971 565 zł, z czego UMB otrzymał 1,78 mln zł. Za realizację projektu ze strony UMB odpowiadał dr Dominik Cysewski z Laboratorium Metabolomiki i Proteomiki UMB.

5-7 XXIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Patologów we Wrocławiu. Prof. Katarzyna Guzińska-Ustymowicz z UMB

została wybrana na stanowisko wiceprezesa Towarzystwa na kadencję 2025-2028.

7 W galerii Okręgowej Izby Lekarskiej w Białymstoku odbył się wernisaż wystawy fotografii pt. „Qualia” autorstwa prof. Wojciecha Miltyka, Dziekana Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej UMB.

8 UMB znalazł się wśród 8,1 procenta najlepszych uczelni na świecie w najnowszym rankingu Center for World University Rankings 2025. Ocenie poddano ponad 21 tysięcy instytucji.

9 UMB wszedł w skład międzynarodowego konsorcjum realizującego projekt „Building Education and One Health with Adaptive Convergence and Open Networks”, który uzyskał finansowanie w konkursie COST. Projekt koncentruje się na nowoczesnej edukacji opartej m.in. na sztucznej inteligencji oraz podejściu One Health łączącym zdrowie ludzi, zwierząt i środowiska. Po stronie UMB za realizację zadań odpowiada dr Witold Bauer wraz z zespołem Laboratorium Genomiki i Analiz Epigenetycznych UMB, a wsparcie organizacyjne zapewnia Dział Współpracy Międzynarodowej UMB.

9 Prezentacja w holu głównym Pałacu Branickich wystawy „Historia et Medicina. Ekspozat miesiąca Muzeum UMB” poświęconej pierwszemu absolwentowi AMB.

10 Konferencja pt. „Pozyskiwanie wysokiej jakości danych na potrzeby zdrowia publicznego” zorganizowana przez Senat RP i UMB w ramach Roku Edukacji Zdrowotnej i Profilaktyki, Aula Magna UMB.

10 Zespół badawczy pod kierownictwem prof. dr hab. Ewy Olszewskiej z UMB otrzymał finansowanie w wysokości 2.996.849 zł w konkursie NCN

OPUS 28 na projekt pt. „Identyfikacja biomarkerów w celu zrozumienia patogenezы zespołu obturacyjnych bezdechów podczas snu”.

12-13 III International Scientific Conference of the “Dilemmas of Human Nutrition Sciences – Today and Tomorrow” pt. „Plant diet – benefits and risks” odbyła się w Pałacu Branickich. Organizator: Polskie Towarzystwo Nauk Żywnościowych, Wydział Farmaceutyczny, Zakład Medycyny Laboratoryjnej UMB.

13-14 Prof. Michał Tomczyk, Kierownik Zakładu Biologii i Farmakognozji UMB został wybrany do Zarządu Polskiego Towarzystwa Fitoterapii w kadencji 2025-2028.

12-14 XV Zjazd Polskiego Towarzystwa Nefrologicznego w Katowicach. Prof. Beata Naumnik z UMB została wybrana na stanowisko wiceprezesa Towarzystwa na kadencję 2025-2028.

16 Prof. Anna Moniuszko-Malinowska oraz dr hab. Sambor Grygorczuk dołączyli do powstałego w Szwecji międzynarodowego stowarzyszenia naukowego NoSTick – the Nordic Society for Research on Ticks and Tick-borne Infections zajmującego się chorobami przenoszonymi przez kleszcze.

16 Dr hab. Emilia Szymańska, prof. Małgorzata Pietruska, dr hab. Magdalena Sulewska, prof. Katarzyna Winnicka, dr Joanna Potaś, prof. Marcin Baranowski uzyskali patent pt.: „Kompozycja farmaceutyczna o właściwościach mukoadhezyjnych oraz jej zastosowanie” (P.247904). Podmiot udzielający – UPRP.

17 W Auli Magna odbyło się uroczyste posiedzenie Senatu UMB, podczas którego 8 profesorów, 17 doktorów habilitowanych i 56 doktorów odebrało dyplomy.

18 Prof. Łukasz Kuźma z Kliniki Kardiologii Inwazyjnej, Chorób Wewnętrznych z OIOK i Pracowni Hemodynamiki UMB został laureatem programu Walczak NAWA 2025.

23 Prof. Mateusz Cybulski, Prodziekan ds. Jakości Kształcenia i Programów Studiów WNoZ został powołany na członka Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

25 UMB zajęło pierwsze miejsce w Polsce wśród uczelni medycznych w rankingu „Perspektywy” 2025, a także 12 miejsce wśród wszystkich szkół wyższych w Polsce.

25-27 UMB był gospodarzem międzynarodowego spotkania inauguracyjnego projektu PHorestAll – „Terapie leśne jako rozwiązanie oparte na przyrodzie w drodze do poprawy zdrowia planety” finansowanego z grantu Biodiversa+ i Narodowego Centrum Nauki. Beneficjenci: konsorcjum naukowców z Polski, Portugalii, Hiszpanii, Słowenii, Litwy oraz Tajwanu. Koordynator UMB – dr Paweł Sowa z Ośrodka Badań Populacyjnych. Dofinansowanie: 1,8 mln zł.

29 „Spacer dla Serca” w Białymstoku. Patronem był m.in. UMB. W wydarzeniu uczestniczyło ponad 200 osób. Inicjatywa promowała zdrowy styl życia.

LIPIEC

1 UMB otrzymał ponad 3 mln złotych dofinansowania na projekt pt.: „STOP DROP – systemowe działania przeciwdziałające zjawisku drop-outu w UMB” z programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS).

4 Uroczystość wręczenia dyplomów 58 absolwentom kierunku English Division.

4 Powołano nowych konsultantów wojewódzkich

Wręczenie nagród naukowych i dydaktycznych - jedno z najważniejszych wydarzeń w roku w całej Uczelni

w ochronie zdrowia, którymi zostali: prof. Alina Kułakowska, zastępca kierownika Kliniki Neurologii; prof. Otylia Kowal-Bielecka, Kierownik Kliniki Reumatologii i Chorób Wewnętrznych; prof. Anna Moniuszko-Malinowska, Kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji i Prodziekan ds. Nauki i Ewaluacji Wydziału Lekarskiego; prof. Katarzyna Siewko, adiunkt w Klinice Endokrynologii, Diabetologii i Chorób Wewnętrznych; mgr Urszula Perkowska, pielęgniarka oddziałowa w Klinice Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych USK.

7 Nowa wystawa „Historia et Medicina. Ekspонат miesiąca Muzeum UMB” w holu głównym Pałacu Branickich. Zaprezentowano historyczny kafel piecowy z ok. XVI wieku z dworu Tabutowiczów – pierwszych właścicieli dóbr białostockich.

10 Pięć projektów UMB otrzymało dofinansowanie na komercjalizację badań naukowych w ramach Funduszu Grantowego ze środków UE. Wartość osiągnęła ponad 446 tysięcy złotych.

12 Paweł Bondar, kierownca karetki transplantacyjnej w USK zdobył tytuł Mistrza Motoryzacji Roku 2025.

18 Podpisano umowę na dofinansowanie konserwacji schodów i tarasu Pałacu Branickich od strony ogrodu. Całkowita wartość inwestycji to 142 tys.

złotych, z czego 50 tys. dofinansowania od Podlaskiego WKZ.

18 Zmarł dr Ryszard Jan Grębowski, nauczyciel akademicki w Zakładzie Zdrowia Publicznego AMB, pełniący obowiązki kierownika Zakładu w latach 1990-1992.

21 UMB zawarł umowę o współdziałaniu z Komendą Policji w Białymstoku.

23 UMB zawarł umowę z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego o partnerstwie w projekcie „Science-4Business – Nauka dla Biznesu” realizowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach programu „Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027”. Dofinansowanie: 3 mln zł.

25 Wernisaż wystawy fotograficznej pn. „Światło” w Muzeum Fotografii Wiktora Wołkova w Turośni Kościelnej. Jej autorem była m. in. prof. Ewa Matuszczak, zastępca kierownika Kliniki Chirurgii i Urologii Dziecięcej UDSK.

29 Projekt Dolina Rolnicza 4.0 został dofinansowany w wysokości 43 mln złotych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa. Jednym z udziałowców przedsięwzięcia został UMB, obok PB oraz UwB.

SIERPIEŃ

1 Nowa wystawa w holu głównym Pałacu Branickich z cyklu „Historia et Medicina. Ekspонат miesiąca Muzeum UMB” poświęcona botanikowi prof. Witoldowi Sławińskiemu – Kierownikowi Zakładu Biologii AMB, odkrywcy złóż borowiny w dolinie rzeki Supraśl.

4 Tomasz Pieńkowski, pracownik Laboratorium Metabolomiki i Proteomiki CBK UMB otrzymał stypendium Kanadyjskiej Fundacji im. Czesława M. Rodkiewicza. Przyznano je za badania łączące nauki techniczne z medycznymi.

5 Dr hab. Agnieszka Gęgotek, prof. Elżbieta Skrzydlewska, prof. Anna Moniuszko-Malinowska, dr Monika Groth uzyskały patent pt.: „Sposób diagnozowania in vitro kleszczowego zapalenia mózgu oraz zastosowanie metaloproteinaz jako biomarkerów kleszczowego zapalenia mózgu i stopnia jego zaawansowania” (P248107). Podmiot udzielający – UPRP.

14 Kamil Bargłowski, student 3 roku kierunku lekarskiego został uhonorowany przez Prezydenta Białegostoku za uratowanie życia młodemu mężczyźnie z poważnymi obrażeniami rąk.

19 W ramach projektu „Włosy za głosy – wyrównywanie szans pacjentów onkologicznych poprzez zakup urządzeń chroniących włosy” do USK oraz Białostockiego Centrum Onkologii zostały zakupione „onkoczepek”, czyli urządzenia chroniące włosy pacjentów onkologicznych podczas chemioterapii. Koszt zakupu wyniósł milion złotych z Budżetu Obywatelskiego 2025.

22-25 W USK przeprowadzono 3 pobrania wielonarządowe (nerki, płuca, wątroby i rogówki), które ustanowiły rekord liczby

pobrań w historii transplantacyjnej szpitala w tak krótkim okresie czasu.

26 Zmarła mgr Grażyna Dąbrowska. W latach 1974-2016 pracowała w Uczelni w: Dziale Spraw Pracowniczych, Prorektoracie, Zakładzie Propedeutyki Pediatrii oraz Studium Języków Obcych.

27 Zmarła dr Ewa Hubert, absolwentka AMB z 1964 roku i pracownica Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej AMB w latach 1970-2001.

29 Zmarła lek. Urszula Olańska-Wagilewicz, absolwentka AMB z 1963 roku, a w latach 1988-1991 Dyrektor Specjalistycznego Przeciwwróżliwego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Białymstoku.

31 Dr hab. Remigiusz Kaziemierz, adiunkt z Kliniki Kardiologii i Chorób Wewnętrznych UMB otrzymał prestiżowy tytuł Fellow of the European Society of Cardiology (FESC).

WRZESIEŃ

Muzeum UMB i Pałacu Branickich zorganizowało spacer po dawnych Pokojach Złoty (obecnie Biuro i Gabinet Rektora UMB) w dniach 3, 17, 19 i 24 września. Wydarzenie zostało zrealizowane w ramach 33. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa i 75-lecia UMB.

2 Inauguracja akcji promocyjnej #StudiuJ w Białymstoku #StudiuJ w Podlaskiem. W Polskę (Gdańsk, Łódź, Warszawa i Katowice) ruszył autobus, który będzie promował 3 największe białostockie uczelnie wyższe: UMB, UwB i PB na Salonach Maturzystów.

2 Zarejestrowane zostało Polskie Towarzystwo Protetyki Stomatologicznej, a jego prezesem została prof. Teresa Sierpińska, Prodziekan ds. Jakości Kształcenia, Programów Stu-

diów i Oddziału Stomatologii oraz Kierownik Zakładu Protetyki Stomatologicznej.

2-4 W Karpaczu odbyło się 34. Forum Ekonomiczne. W dyskusji panelowej wzięli udział: prof. Adrian Chabowski, Prorektor ds. Kształcenia, prof. Janusz Dziecioł, Prorektor ds. Szpitali Klinicznych i Kształcenia Podyplomowego oraz prof. Halina Car, Prodziekan ds. Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym WNoZ.

5 Prezentacja w holu głównym Pałacu Branickich wystawy „Historia et Medicina. Ekspонат miesiąca Muzeum UMB” poświęcona pionierowi antropologii lekarskiej prof. Tadeuszowi Dzierżykrayowi-Rogalskiemu – Kierownikowi Zakładu Anatomii i pierwszemu dziekanowi Wydziału Lekarskiego AMB.

7 Inauguracja drugiego sezonu projektu pn. „Żółta karnapa. Rozmowy o dobrostanie i kondycji psychicznej”. Partnerem projektu był UMB. Prof. Paweł Knapp, Koordynator Uniwersyteckiego Centrum Onkologii USK został wiceprezesem Polskiego Towarzystwa Ginekologii Onkologicznej.

9 Ambasador Republiki Irlandii w Polsce, Patrick Haughey spotkał się z władzami UMB: prof. Marcinem Moniuszko, Rektorem UMB, prof. Tomaszem Hryszko, Dziekanem Wydziału Lekarskiego oraz prof. Marcinem Baranowskim, Prodziekanem ds. Rozwoju i Nauczania Anglojęzycznego. W UMB studiuje 25 osób pochodzących z Irlandii.

12 Zmarła Lydia Binja Cimirwami, studentka 3 roku kierunku lekarskiego English Division.

13 Muzeum UMB i Pałacu Branickich zorganizowało I Spacer Śladami Pierwszych Studentów UMB. Licznie przybyli uczestnicy poznali historię pierwszych zakładów Uczelni,

zasiedli w ławach najstarszej sali wykładowej, a także zajrzeli do dawnego ogrodu botanicznego AMB.

13-16 Kongres European Society for Clinical Nutrition and Metabolism (ESPEN). W sesji plakatowej wzięła udział praca pn. „Early enteral nutrition improves intestinal barrier integrity in acute pancreatitis” przygotowana przez Mateusza Malinowskiego, Aleksandrę Lewczak i dr Dagmarę Bogdanowską-Charakiewicz oraz Studenckie Koło Żywienia Klinicznego UMB.

15 Prof. Wojciech Naumnik, Kierownik I Kliniki Chorób Płuc, Raka Płuc i Chorób Wewnętrznych UMB został powołany przez Ministra Zdrowia do Rady Naukowej Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie na lata 2025-2029.

15 W jesiennej sesji Lekarsko-Dentystycznego Egzaminu Końcowego absolwenci i studenci UMB zajęli 2 miejsce w Polsce. Najwyższy wynik w Polsce osiągnął absolwent UMB z 2024 roku – dr Patryk Wiśniewski.

15-19 Zjazd Europejskiego Towarzystwa Badań nad Cukrzycą (EASD) w Wiedniu. Naukowcy UMB: prof. Irina Kowalska, Prorektor UMB ds. Nauki i Ewaluacji, oraz dr Anna Krentowska z Kliniki Chorób Wewnętrznych i Chorób Metabolicznych prowadziły panele dyskusyjne podczas 2 sesji. Z pracami UMB wystąpili też: dr Lidia Łapińska z Kliniki Chorób Wewnętrznych i Chorób Metabolicznych, dr Magdalena Stefanowicz z Zakładu Chorób Metabolicznych, lek. Maciej Szablowski z Kliniki Endokrynologii, Diabetologii i Chorób Wewnętrznych, oraz dr Paulina Werel-Ołdziejewska z PIM MSWIA w Warszawie, która zaprezentowała badania przygotowane razem z Kliniką Chorób Wewnętrznych i Chorób Metabolicznych UMB.

Ranking Perspektyw: UMB najlepszą uczelnią medyczną w kraju. Stosowny dyplom odbiera Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko

16 UMB podpisał porozumienie o współpracy z 16. Pomorską Dywizją Zmechanizowaną.

19 Naukowcy UMB znaleźli się wśród 2% najlepszych naukowców wg zestawienia przygotowanego przez zespół Uniwersytetu Stanforda we współpracy z wydawnictwem Elsevier i firmą SciTech Strategies. W związku z dorobkiem naukowym w całej karierze wśród 2% naukowców znaleźli się: Elżbieta Skrzydlewska, Robert Flisiak, Małgorzata Brzóska, Michał Tomczyk, Marta Płońska-Brzezińska, Jan Braszko i Jolanta Nazaruk. W zestawieniu za 2024 rok znaleźli się profesorowie z UMB: Elżbieta Skrzydlewska, Barbara Mroczko, Marta Płońska-Brzezińska, Michał Tomczyk, Agnieszka Gęgotek, Anna Witkowska, Katarzyna Winnicka, Robert Bucki, Małgorzata Brzóska, Napoleon Waszkiewicz, Adrian Chabowski, Robert Flisiak, Emilia Szymańska, Krzysztof Bielawski, Monika Gudowska-Sawczuk, Magdalena Groblewska i Iwona Radziejewska.

19 Dr Magdalena Muskała, Dyrektor Muzeum UMB i Pałacu Branickich została powołana do Rady Muzeum Okręgowego im. L. Wyczółkowskiego w Bydgoszczy i wybrana na jej przewodniczącą.

20 Zmarła dr Anna Jolanta Stasiewicz, absolwentka AMB z 1964 roku i adiunkt w Klinice Reumatologii AMB

w latach 1966-1999.

Muzeum UMB i Pałacu Branickich zorganizowało II Spacer Śladami Pierwszych Studentów UMB, podczas którego uczestnicy poznali historię lecznictwa w Białymstoku.

22 Przedstawiciele UMB i Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego podpisali umowę na dofinansowanie budowy Centrum Medycyny Nowej Generacji z Funduszy Europejskich o wartości 48 mln złotych.

23 Debata w Pałacu Branickich z okazji Światowego Dnia Ginekologii Onkologicznej pn. „Badania profilaktyczne – to nie/działa”. W wydarzeniu wzięli udział: prof. Karol Kamiński, Prorektor ds. Medycyny Prewencyjnej i Otwartej Nauki UMB oraz prof. Paweł Knapp, Koordynator Uniwersyteckiego Centrum Onkologii.

24 Naukowcy UMB zostali wybrani konsultantami wojewódzkimi w ochronie zdrowia: prof. Barbara Anna Darewicz z Kliniki Urologii i Urologii Onkologicznej USK, dr hab. Joanna Reszeć-Giełazyn, Dyrektor Biobanku i mgr Dominika Szafrań z UDSK.

24 Prof. Agnieszka Tycińska, Kierownik Kliniki Intensywnej Terapii Kardiologicznej została wybrana na stanowisko prezesa-elekta Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego na lata 2025-2027.

25 Na dziedzińcu Pałacu Branickich odbyła akcja profilaktyczna z okazji Światowego Dnia Ginekologii Onkologicznej współorganizowana przez UMB. Podczas wydarzenia można było wykonać badania: cytologiczne, wzroku, USG tarczycy i piersi, znamion skórnych. Porad medycznych udzielali też eksperci z USK: ginekolodzy onkolodzy, hematolodzy, fizjoterapeuci, ortopedzi. Natomiast w Auli Magna podpisano deklarację na rzecz profilaktyki i edukacji zdrowotnej w ginekologii onkologicznej „Zdrowa kobieta, bezpieczne Podlasie”.

26 Prof. Halina Car, Prodziekan ds. Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym WNoZ i Kierownik Zakładu Farmakologii Klinicznej i Doświadczalnej została wybrana Przewodniczącą Polskiego Towarzystwa Farmakologicznego na lata 2025-2028.

27 Nagroda prezesów Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego dla dr hab. Łukasza Kuźmy z Kliniki Kardiologii Inwazyjnej, Chorób Wewnętrznych z OIOK i Pracownią Hemodynamiki. Naukowiec otrzymał nagrodę za cykl prac pt. „Rola zewnętrznego ekspozycji w rozwoju i progresji chorób sercowo-naczyniowych: translacyjne badania populacyjne w Polsce”.

29 Prof. Agnieszka Tycińska została wybrana do Krajowej Rady Kardiologicznej powołanej przez Ministra Zdrowia.

30 września – 11 października Urszula Roszkowska i Weronika Wróblewska z Działu Współpracy Międzynarodowej wzięły udział w dwutygodniowej misji edukacyjnej w Kolumbii i Brazylii. W tym czasie uczestniczyły m.in. w targach Expo Estudiante. Wyjazd był finansowany przez NAWA w ramach programu Welcome to Poland.

PAŹDZIERNIK

1 Muzeum Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku i Pałacu Branickich otrzymało nagrodę Narodowego Instytutu Dziedzictwa za organizację najlepszego wydarzenia Europejskich Dni Dziedzictwa 2025 roku w województwie podlaskim za „Otwarte drzwi dawnych Pokoi Złotych Pałacu Branickich”.

3 Prezentacja wystawy „Historia et Medicina. Ekspонат miesiąca Muzeum UMB” w holu głównym Pałacu Branickich. Październikowym ekspонатem były insygnia rektorskie AMB/UMB.

3 Uroczysta inauguracja roku Akademickiego 2025/2026 w Operze i Filharmonii Podlaskiej. Wykład inauguracyjny pt. „Życie nie ma sensu, życie jest sensem” wygłosił znany psycholog Jacek Walkiewicz. Jednym z gości honorowych była prof. Agata Budkowska, córka dr Jerzego Sztachelskiego – inicjatora i współorganizatora powstania Akademii Medycznej w Białymstoku w 1950 roku.

3-4 Zjazd Absolwentów UMB z okazji 75-lecia Uczelni. Był to pierwszy w historii Uczelni międzynarodowy zjazd absolwentów wszystkich roczników i kierunków studiów. Przygotowano program bogaty w różnorodne wydarzenia kulturalne i sentymentalne.

6 Wystartował projekt pn. „4Podlaskie – Na zdrowie!”, czyli nowe przedsięwzięcie Doliny Rolniczej 4.0. UMB odpowiada w nim za wdrożenie rozwiązań dot. żywności funkcjonalnej.

7 Inauguracja 13. edycji Uniwersytetu Zdrowego Seniora UMB.

8 Inauguracja projektu Fundacji UMB pn. „Dbam o siebie. Dbam o innych. Zadbajmy o nasze emocje”. To przedsięwzięcie

było skierowane do dzieci i młodzieży, a zostało dofinansowane z budżetu miasta Białegostoku w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu ochrony zdrowia w 2025 roku. Wysokość dofinansowania: 100 tys. złotych. W projekcie wzięło udział ponad 1000 uczestników.

9 UMB odwiedziła Navaan-Yunden Oyundari, ambasador Mongolii w Polsce.

9 Z wykładami eksperckimi w UMB i USK wystąpił prof. Gregory Lip, światowej sławy kardiolog klinicysta, który pełni funkcję Price-Evans Chair of Cardiovascular Medicine na Uniwersytecie w Liverpoolu i Distinguished Professor na Aalborg University.

10-11 „Witamina D – minimum, maximum, optimum” – 7. Międzynarodowa Konferencja w Instytucie-Pomniku Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. Pod patronatem EVIDAS (European Vitamin D Association). Współorganizatorem i przewodniczącym komitetu naukowego konferencji był prof. Jerzy Konstantynowicz, Kierownik Kliniki Pediatrii, Reumatologii, Immunologii i Chorób Metabolicznych Kości UMB.

10-11 XVII Konferencja „Aktualności w Kardiologii Inwazyjnej” zorganizowana w Klinice Kardiologii Inwazyjnej USK pod patronatem UMB i USK.

16 Dyplomy lekarza odebrało 239 absolwentów kierunku lekarskiego.

16-22 Pierwsza Szkoła Epidemiologiczna z udziałem międzynarodowych ekspertów z zagranicy na UMB. Pomysł jej zorganizowania powstał z inicjatywy prof. Karola Kamińskiego, Prorektora ds. Medycyny Prewencyjnej i Otwartej Nauki UMB oraz Kierownika Zakładu Medycyny Po-

pulacyjnej i Prewencji Chorób Cywilizacyjnych.

17 Dyplomy odebrało 79 absolwentów kierunku lekarsko-dentystycznego oraz 7 absolwentek higieny stomatologicznej.

17 Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko i dr Zygmunt Trusewicz podpisali list intencyjny o wsparciu przez UMB rozwoju studentów medycyny i młodych lekarzy polskiego pochodzenia mieszkających na Wschodzie z Fundacji SubAlis im. dr Danuty Kozłowskiej-Trusewicz.

19-20 Prof. Anna Moniuszko-Malinowska, Prodziekan ds. Nauki i Ewaluacji oraz Kierownik Kliniki Chorób Zakaźnych i Neuroinfekcji odwiedziła Escola Superior de Saúde do Instituto Politécnico de Viseu w Portugalii. Podczas wizyty promowany był projekt „valuEU – strengthening the potential of the Medical University of Białystok in the EUNICE European University” finansowany przez NAWA.

20 Na UMB wykład ekspercki wygłosił prof. David Reisman z University of South Carolina, biolog molekularny i specjalista w dziedzinie biologii nowotworów.

20 Biuro Promocji i Rekrutacji UMB, Klinika Medycyny Ratunkowej oraz SKN działające przy tej klinice zorganizowały I Wojewódzkie Mistrzostwa Pierwszej Pomocy dla uczniów szkół średnich.

20 Piotr Kołos, Zastępca Dyrektora USK w Białymstoku podpisał porozumienie o współpracy USK z Siłami Zbrojnymi RP w ramach programu „Szpitale przyjazne wojsku” realizowanego przez Ministerstwo Obrony Narodowej.

21 W Auli Magna odbyło się „czepkowanie” oraz uroczyste wręczenie dyplomów dla

Piękno kryje się wewnątrz człowieka. Miss Podlasia 2025 Wiktorja Ptak (studentka IV roku kierunku lekarskiego English Division) wręcza szarfę miss pacjentkom Uniwersyteckiego Centrum Onkologii USK

128 nowym pielęgniarkom i pielęgniarzom oraz 31 położnym.

23 Dzień otwarty Wydziału Historii UwB pn. „Spędź z nami dzień w Adamczysze”. W wydarzeniu udział wzięło Muzeum UMB i Pałacu Branickich, które promowało historię nowożytniej medycyny.

24 W Pałacu Branickich odbyła się „Debata o dobrostanie studentów”. Było to wydarzenie kończące projekt „Przez las do zdrowia” stworzony przez SKN „Prophi” przy Zakładzie Higieny, Epidemiologii i Zaburzeń Metabolicznych UMB we współpracy z Lasami Państwowymi – Nadleśnictwem Dojlidy.

25 Olga Kaniewska, studentka kierunku lekarsko-dentystycznego UMB zdobyła 1 miejsce w XVII edycji ogólnopolskiego konkursu „Najlepszy Student Stomatologii”. Nagroda pieniężna dla zwyciężczyni wyniosła 10 tys. złotych.

26 Z dziedzińca Pałacu Branickich ruszyła 2. edycja „Spaceru dla Zdrowia”, którego współorganizatorem był UMB.

27 Minister Zdrowia Jolanta Sobierańska-Grenda, Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko i Dyrektor USK prof. Jan Kochanowicz podpisali umowę na realizację programu „Rozbudowa i modernizacja Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Białymstoku obejmująca Uniwersyteckie Centrum Onkologii Spersonalizowanej”. Projekt

zostanie zrealizowany w latach 2025-2029 ze środków budżetu państwa i wkładu własnego. Koszt inwestycji wyniesie 948 mln złotych. Po jej zakończeniu szpital przy ul. Żurawiej będzie dysponować 2-krotnie większą liczbą łóżek.

28 Dyplomy odebrało 80 absolwentów fizjoterapii i 18 absolwentów dietetyki.

28 Prof. Anna Tomaszuk-Kazberuk, pełniąca obowiązki kierownika Kliniki Kardiologii, Lipidologii i Chorób Wewnętrznych z Oddziałem Intensywnego Nadzoru Kardiologicznego objęła funkcję przewodniczącej Rady Naukowej Narodowego Instytutu Kardiologii im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie-Aninie.

29 Przedstawiciele UMB i UwB podpisali porozumienie o współpracy tych uczelni w przeciwdziałaniu zjawisku dezinformacji medycznej.

31 UMB i NASK (Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa) podpisały porozumienie w sprawie przeciwdziałania dezinformacji medycznej.

LISTOPAD

3 USK w Białymstoku otrzymało prawie 30 mln złotych dofinansowania w ramach KPO na realizację projektu pn. „Kompleksowa poprawa standardu diagnostyki i leczenia pacjentów z chorobami układu krążenia w USK w Białymstoku”.

Szpital został zakwalifikowany do poziomu 3 OK – najwyższego stopnia referencyjności w opiece kardiologicznej.

3 Władze UMB wręczyły wyróżnienia prawie 100 dydaktykom, którzy pracowali nad wdrożeniem i przeprowadzeniem egzaminów OSCE (Obiektywny Strukturyzowany Egzamin Kliniczny).

5 Naukowcy z UMB: dr hab. Wojciech Łuczaj, prof. Elżbieta Skrzydlewska, prof. Anna Moniuszko-Malinowska, dr Ewa Gińdzieńska-Sieśkiewicz razem z zagranicznymi naukowcami uzyskali patent pt.: „Method for diagnosis of lyme arthritis, method for differential diagnosis of lyme arthritis, lysophosphatidylethanolamine for use as biomarker, kit for diagnosis of lyme arthritis and kit for differential diagnosis of lyme arthritis” (P.3814777). Podmiot udzielający – Europejski Urząd Patentowy.

6 Prezentacja w holu głównym Pałacu Branickich wystawy „Historia et Medicina. Ekspонат miesiąca Muzeum UMB” poświęconej działalności Jakuba Feliksa de Michelisa i historii ginekologii.

7 Zmarła prof. Anna Izabela Sipowicz, absolwentka AMB z 1958 roku oraz pracownica Kliniki Perinatologii i Położnictwa AMB w latach 1962-2001.

10 Zmarł prof. Henryk Dądan, absolwent AMB z 1959 roku oraz pracownik II Kliniki Chirurgii Ogólnej i Gastroenterologicznej AMB w latach 1962-1998.

10 Projekt badawczo-rozwojowy „Genomika dla Polski (G4PL)”, którego jednym z partnerów był UMB, zdobył dofinansowanie w ramach działania 2.4 Badawcza Infrastruktura Nowoczesnej Gospodarki FENG. Kwota dofinansowania wyniosła: 180,5 mln złotych, z czego 12,2 mln złotych dla UMB.

10 Muzeum UMB i Pałacu Branickich włączyło się w ogólnopolską akcję „Światło Pamięci Niezwyciężonym”.

14 Pierwszy w historii Zjazd Rektorów i Prorektorów Polskich Uczelni Publicznych. Na wydarzeniu w Toruniu UMB reprezentowała prof. Katarzyna Socha, Prorektor ds. Rozwoju i Współpracy z Otoczeniem Gospodarczym.

18 UMB znalazł się w rankingu szanghajskim Global Ranking of Academic Subjects w 2 kategoriach. W dziedzinie Farmacja i Nauki Farmaceutyczne UMB uplasowało się w przedziale miejsc 301-400, tak samo jak Uniwersytet Jagielloński. W dziedzinie Biologiczne Nauki Ludzkie UMB znalazł się na także w zakresie miejsc 301-400, z Polski ustępując jedynie Uniwersytetowi Medycznemu im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

18 Katarzyna Szarejko z Muzeum UMB i Pałacu Branickich, obroniła tytuł w tenisie stołowym podczas 15. Akademickiego Turnieju Sportowego UMB, zdobywając drugi rok z rzędu złoty medal.

18 Muzeum UMB i Pałacu Branickich, z okazji Europejskiego Dnia Dziedzictwa Akademickiego pod hasłem „Unexpected”, zaprezentowało nowy ekspонат – dywan dwuosnowowy „Pałac Branickich w Białymstoku” autorstwa artystki ludowej Bernardy Roś z Szaciłówki.

21-22 VIII Konferencja Naukowa Sekcji Prewencji i Epidemiologii Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego pn. „Kardiologia Prewencyjna 2025 – wytyczne, wątpliwości, gorące tematy” odbyła się w Krakowie. W Komitecie organizacyjnym konferencji znaleźli się naukowcy z UMB: prof. Karol Kamiński, Prorektor ds. Medycyny Prewencyjnej i Otwartej Nauki oraz dr Natalia Zieleniewska, asystent z Zakła-

du Medycyny Populacyjnej i Prewencji Chorób Cywilizacyjnych.

22 W ramach akcji promocyjnej „Studuj w UMB” odbyły się zajęcia dla młodzieży na wydziałach: Farmaceutycznym, Lekarskim, Nauk o Zdrowiu. UMB odwiedzili uczniowie z Liceów: I, III, IV i X.

24 Zmarł Igor Polakowski, student drugiego roku kierunku fizjoterapia.

25 W imieniu Ministra Zdrowia wręczone zostały nagrody dla nauczycieli akademickich i naukowców z UMB. W zakresie działalności naukowej laureatem został zespół w składzie: dr hab. Agnieszka Genowska, prof. Robert Flisiak, prof. Anna Moniuszko-Malinowska za cykl prac zatytułowanych „Zmiany w obciążeniu chorobami zakaźnymi spowodowane pandemią COVID-19 oraz migracjami związanymi z wojną w Ukrainie”. W zakresie działalności organizacyjnej nagrodę otrzymał prof. Karol Kamiński za rozwój badania kohortowego Białystok PLUS. Za działalność dydaktyczną nagrodę otrzymał prof. Anatol Panasiuk za redakcję i współautorstwo podręcznika pn. „Hepatologia” oraz prof. Marek Wojtukiewicz za redakcję i współautorstwo podręcznika „Leczenie bólu u chorych z nowotworami”. W zakresie działalności wdrożeniowej, za opracowanie nowego związku chemicznego o nazwie MM-1293, nagrodzony został zespół z naukowcami z UMB: prof. Dariuszem Pawlakiem, prof. Anną Bielawską, prof. Krzysztofem Bielawskim, dr hab. Justyną Hermanowicz, dr hab. Anną Tankiewicz-Knedlo. Za całokształt dorobku nagrodę otrzymała prof. Barbara Malinowska.

25-26 Konferencja LUMEN 2025 w Krakowie. Do UMB trafiły 3 nagrody: wyróżnienie „Liderzy Transformacji Cyfrowej PCG Academia” za wdrożenie i adaptację platformy Blackboard

Learn oraz 2 nagrody za ujęcie w rankingu uczelni THE World University Rankings 2025, a także miejsce w rankingu najlepiej zdigitalizowanych szkół wyższych.

26 Uniwersyteckie Centrum Onkologii po raz drugi otrzymało certyfikat ESGO (Europejskiego Towarzystwa Ginekologii Onkologicznej) w leczeniu raka jajnika. Jako jedyny w Polsce ośrodek posiada 2 certyfikaty dotyczące leczenia raka jajnika i raka trzonu macicy.

28 Naukowcy UMB otrzymali aż 6 grantów w konkursie NCN OPUS 29. Zespół prof. Anny Witkowskiej, Kierownika Zakładu Biotechnologii Żywności, otrzymał 2.017.209 zł dofinansowania na projekt pn. „Nanopęcherzyki podobne do egzosomów z grzybów jako modulatory funkcji bariery jelitowej i odpowiedzi zapalnej: podejście integrujące biologię komórki i uczenie maszynowe”. Zespół dr hab. Roberta Czaromysego, adiunkta Zakładu Syntezy i Technologii Środków Leczniczych, otrzymał 3.073.640 zł dofinansowania na grant pn. „Opracowanie nowych pochodnych 1,3-selenazol-2-onu w samo-emulgujących systemów dostarczania leków jako innowacyjna strategia eksperymentalnej terapii przeciwnowotworowej”. Pracownicy UMB uczestniczyli również w zespołach badawczych z naukowcami z innych ośrodków. Projekt pt. „Kardiotoksyczność antracyklin – wpływ jonów metali na właściwości annamycyny i doksorubicyny” został zrealizowany w konsorcjum z Politechniką Białostocką i Instytutem Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego PAN. UMB otrzymał 825.500 zł dofinansowania, a za zespół odpowiadał prof. Dariusz Pawlak, Kierownik Zakładu Farmakodynamiki. Projekt pt. „Niedobór żelaza a zespół kruchości u osób starszych z chorobami sercowo-naczyniowymi – FRAIL-NUTR” został zrealizowany

Konferencja prasowa dotycząca podpisania umowy na przebudowę szpitala USK w Dojlidach, finansowaną przez Ministerstwo Zdrowia

w konsorcjum z Uniwersytechem Medycznym we Wrocławiu oraz Gdańskim Uniwersytetem Medycznym. UMB otrzymało 462.339 zł dofinansowania, a za zespół odpowiadała prof. Katarzyna Socha, Kierownik Zakładu Bromatologii. Projekt pt. „Zostaliśmy bez tlenu – i co teraz? Ocena indukowanych hipoksją genów rodziny COL u pacjentów z glioblastomą i ich wpływu na mikrośrodowisko guza oraz procesy biochemiczne zachodzące w komórkach glejaka” został zrealizowany w konsorcjum z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi oraz CMKP. UMB otrzymało 531.686 zł dofinansowania, a za zespół odpowiadała dr hab. Olga Martyna Koper-Lenkiewicz, adiunkt z Zakładu Laboratoryjnej Diagnostyki Klinicznej. Projekt pt. „Czy receptory podobne do RIG-I wyjaśniają podatność ptaków Galliformes na patogeny? Rola MDA5 w odpowiedzi interferonowej” został zrealizowany w konsorcjum z Uniwersytetem Warszawskim. UMB otrzymało 359.900 zł dofinansowania, a za zespół odpowiadał dr Dominik Cysewski, asystent z Laboratorium Metabolomiki i Proteomiki.

29 XXIV Warsztaty Kardjologiczne Wschód-Zachód w Collegium Pathologicum, zostały zorganizowane przez Klinikę Kardiologii UMB, białostocki oddział Polskiego Towarzystwa Kardjologicznego oraz Okręgową Izbę Lekarską w Białymstoku. Wydarzenie było objęte honorowym patronatem Rektora UMB.

29 XXIV Ogólnopolska Debata Studentów Analityki Medycznej w Auli Magna. Wydarzenie zgromadziło studentów analityki medycznej z uczelni wyższych w Polsce.

GRUDZIEŃ

Do Kliniki Neurochirurgii USK trafiły 2 zaawansowane systemy robotyczne – tomograf komputerowy z oprzyrządowaniem śródoperacyjnym do obrazowania głowy i kręgosłupa, a także robot z 30 skrzyniami narzędzi operacyjnych. Urządzenia o wartości prawie 13 mln złotych zostały sfinansowane ze środków Krajowego Planu Odbudowy (KPO).

1 Naukowcy z UMB zostali wybrani na konsultantów wojewódzkich w kadencji 2025-2030. Prof. Anna Tomaszuk-Kazberuk, Kierownik Kliniki Kardiologii, Lipidologii i Chorób Wewnętrznych UMB została wybrana konsultantem w dziedzinie kardiologii, a dr Tomasz Kociniak z Kliniki Alergologii USK w Białymstoku został wybrany konsultantem w dziedzinie alergologii.

1-5 W tym tygodniu w USK odbyły się 3 pierwsze operacje z wykorzystaniem robota da Vinci. Dzięki niemu wykonano zabiegi usunięcia nowotworu złośliwego prostaty oraz raka endometrium. Robot kosztował 12 mln złotych i został sfinansowany ze środków KPO.

3 Dr Tadeusz Beszta-Borowski, absolwent AMB w 1960 roku został wyróżniony tytułem Honorowego Obywatela Białegostoku podczas uroczystości w Auli Magna. Dr Beszta-Borowski zasłynął jako lekarz-społecznik i twórca pierwszego w Polsce stacjonarnego hospicjum. Doktor dalej jest aktywny i w 2025 roku założył fundację „Wytechnienie”, która pomaga osobom przewlekle chorym i ich rodzinom.

5 Uroczysta Gala z okazji 75-lecia AZS Białostok na Politechnice Białostockiej. O początkach AZS w Białymstoku i udziale UMB w historii podlaskiego sportu opowiedziała dr Magdalena Muskała. Odznaczono przedstawicieli sportu akademickiego z UMB: srebrną odznakę za zasługi w rozwoju sportu akademickiego otrzymała mgr Jolanta Tobiś-Rozwarska, Kierownik Studium Wychowania Fizycznego i Sportu, a Medal 75-lat AZS w Województwie Podlaskim otrzymali: prof. Marcin Moniuszko, prof. Jacek Nikliński, prof. Jan Górski, prof. Wojciech Mityk – Wiceprezes Środowiskowego Zarządu AZS Białostok, Jan Foroniewicz, Jolanta Tobiś-Rozwarska, Wojciech Piotrowski, Anna Gabryelska-Szerszeń, a także dr Magdalena Muskała, Katarzyna Szarejko i Arkadiusz Gołębiwski. Gali towarzyszyła wystawa o historii AZS na Podlasiu, którą wspólnie przygotowali: Muzeum UMB i Pałac Branickich, Centrum Historii Politechniki Białostockiej i Uniwersyteckie Centrum Przyrodnicze UwB.

5 Ostatnia w 2025 roku wystawa „Historia et Medicina. Ekspонат miesiąca Muzeum UMB” została poświęcona historii AZS na UMB.

8 UMB odwiedziła reprezentacja uczniów i nauczycieli z I LO w Augustowie. Podczas

spotkania Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko podpisał umowę o współpracy z tą szkołą.

9 Dr hab. Sylwia Naliwajko i dr hab. Justyna Moskwa z Zakładu Bromatologii odebrały statuetkę za zwycięstwo w konkursie „Runda T 2025” Fundacji Technotalenty. W kategorii SCIENCE zwyciężył ich projekt na start-up pn. „NutriRate: innowacyjne wsparcie zdrowia mózgu”. Konkurs „Runda T 2025” został sfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach projektu „Regionalny projekt w zakresie budowy potencjału regionu PPO”, którego liderem jest Województwo Podlaskie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027.

11 Odbyło się 2nd Erasmus+ Christmas Eve, czyli spotkanie wigilijne dla studentów zagranicznych przebywających na UMB w ramach programu Erasmus+. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Dział Współpracy Międzynarodowej, a sfinansowane ze środków UE.

13 W Pałacu Branickich odbył się IX Podlaski Dzień Nadciśnienia Tętniczego pn. „Przypadki z życia wzięte”. Konferencja została zorganizowana przez Klinikę Chorób Wewnętrznych i Hipertensjologii UMB oraz Oddział Hipertensjologii, Gastroenterologii i Chorób Wewnętrznych USK. Jednostki te obchodziły jubileusz 5-lecia. Współorganizatorem wydarzenia była Okręgowa Izba Lekarska w Białymstoku, a patronem honorowym – UMB.

15 W Auli Magna Pałacu Branickich odbyła się międzynarodowa konferencja pt. „Podlaskie. Żyzna gleba. Źródło talentów” poświęcona wybitnym przedstawicielom społeczności żydowskiej pochodzącym z Podlasia. Wydarzenie przypomniało postać m.in. prof. Jakuba

Chlebowskiego, drugiego rektora AMB. Wydarzenie otwierał Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko.

16 Spotkanie Oplątkowe Wspólnoty UMB w Auli Magna.

18 UMB, w ramach trasy technologiczno-naukowej „Polska sięga gwiazd”, odwiedził dr Sławosz Uznański-Wiśniewski. Astronauta jako drugi Polak w historii znalazł się w przestrzeni kosmicznej, a jako pierwszy Polak pracował na Międzynarodowej Stacji Kosmicznej. Część akademicka wydarzenia odbyła się w Pałacu Branickich, natomiast część edukacyjna w Euroregionalnym Centrum Farmacji.

22 W westybulu Pałacu Branickich zapłonęło Betlejemskie Światło Pokoju. Na spotkaniu z Rektorem prof. Marcinem Moniuszko ogień przekazali harcerze, w tym m.in. harcmistrz Sebastian Bobryk – członek Komisji Rewizyjnej ZHP oraz Przewodniczący Samorządu Studentów UMB.

28 Zmarł Maksymilian Gużewski, student 5 roku kierunku farmacja.

30 Lek. Łukasz Lisowski wraz z naukowcami z innych uczelni uzyskał patent pt.: „Method of diagnosing degree of neuropathy of a nerve by diffusion tensor mapping” (P.12511741). Podmiot udzielający – USPTO (USA).

31 Zmarł prof. Ryszard Wiktor Farbiszewski, Dziekan Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Analityki Medycznej AMB w latach 1984-1990 i 1996-1998, Prodziekan Wydziału Farmaceutycznego w latach 1991-1994 i Kierownik Zakładu Chemii Nieorganicznej i Analitycznej w latach 1977-1998. ■

Tu bije serce miasta i regionu
- film stworzony z okazji
75-lecia UMB

Wspomnienia
pierwszych
Absolwentów

Kalendarium
Uczelni

Kronikę przygotował zespół
Muzeum UMB i Pałacu Branickich

Pożegnanie prof. Ryszarda Farbiszewskiego

31 grudnia 2025 roku zmarł prof. Ryszard Farbiszewski. Miał 97 lat. Pan Profesor był jednym z założycieli Wydziału Farmaceutycznego UMB, a także przez wiele lat jego dziekanem i prodziekanem.

Msza żałobna w intencji Profesora odbyła się 8 stycznia w Kościele pw. Wszystkich Świętych w Białymstoku. W ostatniej drodze Profesorowi towarzyszyła rodzina i bliscy, a także dawni współpracownicy i wychowankowie z Wydziału Farmaceutycznego (na czele z obecnym Dziekanem Wydziału prof. Wojciechem Miltkiem). W imieniu społeczności Uczelni Pana Profesora pożegnał Rektor UMB prof. Marcin Moniuszko.

– Dzisiaj żegnamy człowieka niezwykłego, w pełnym znaczeniu tego słowa. Człowieka, który zapisał niesamowicie ważną kartę w historii naszej Uczelni. Bez żadnej przesady można powiedzieć, że świętej pamięci Pan Profesor był jednym z ojców założycieli Wydziału Farmaceutycznego. To on go tworzył od samego początku. Jaka to wtedy

była odwaga i determinacja przy ówczesnym niedostatku kadry, przy tylu niedogodnościach infrastrukturalnych. Z jakimiż przeciwnościami musiał się mierzyć Pan Profesor – powiedział Rektor Marcin Moniuszko.

Profesor Ryszard Farbiszewski był absolwentem Akademii Medycznej w Lublinie. Stopień naukowy doktora nauk farmaceutycznych uzyskał w 1967 r., stopień doktora habilitowanego w 1977 r., a tytuł profesora w 1986 r. Naukowo zajmował się badaniem mechanizmów komórkowych uszkodzenia tkanek indukowanych przez reaktywne formy tlenu oraz związkami leczniczymi o działaniu antyoksydacyjnym.

W 1977 roku współtworzył drugi wydział ówczesnej AMB – Wydział Farmaceutyczny z Oddziałem Analityki Medycznej. Przy czym najpierw rozwijany był Oddział Analityki Medycznej i to w Białymstoku powstał

Ś.P. Profesor Ryszard Farbiszewski

pierwszy program do jej nauczania w Polsce.

Prof. Farbiszewski był Dziekanem Wydziału Farmaceutycznego w latach 1984 – 1990 oraz 1996 – 1998, Prodziekanem Wydziału w latach 1991-1994, a także Kierownikiem Zakładu Chemii Nieorganicznej i Analitycznej AMB w latach 1977-1998. Prof. Ryszard Farbiszewski spoczął na Cmentarzu Św. Rocha w Białymstoku. ■

bdc

Wspomnienia prof. Farbiszewskiego utrwalił w filmie z okazji 75-lecia UMB

Odeszła prof. Walentyna Zoch-Zwierz

10 stycznia, w wieku 85 lat, zmarła prof. Walentyna Zoch-Zwierz, była Kierownik I Kliniki Chorób Dzieci AMB (lata 1989-2011), wieloletni pracownik Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Białymstoku.

Msza żałobna odbyła się 14 stycznia w Kościele pw. Niepokalanego Serca Maryi na Dojlidach. Nabożeństwo odprawił m.in. ks. Marek Gryko, kapelan UDSK.

W imieniu społeczności Uczelni Panią Profesor pożegnała prof. Irina Kowalska, Proroktor ds. nauki i ewaluacji UMB. W swoim wystąpieniu wspomniała o dokonaniach naukowych Pani Profesor, ale też o jej umiejętnościach przekazywania wiedzy studentom

i młodszym kolegom. – Świetny lekarz i dobry człowiek – powiedziała prof. Kowalska.

W imieniu pracowników szpitala dziecięcego głos zabrała jego dyrektor, prof. Anna Wasilewska. To prof. Walentyna Zoch-Zwierz przyjęła prof. Wasilewską do pracy w Klinice Pediatrii i Nefrologii, to ją w 2011 roku prof. Wasilewska zastąpiła na stanowisku kierownika kliniki, kiedy Pani Profesor odchodziła na emeryturę.

Walentyna Zoch-Zwierz urodziła się 19.11.1940 r. w Bielsku Podlaskim. W roku 1964 otrzymała dyplom lekarza Akademii Medycznej w Białymstoku. Stopień naukowy doktora nauk

Pogrzeb Profesor Walentyny Zoch-Zwierz

medycznych uzyskała w 1973 r., stopień doktora habilitowanego w 1983 r., tytuł profesora w 1993 roku. Naukowo zajmowała się diagnostyką chorób układu moczowego u dzieci.

Prof. Walentyna Zoch-Zwierz została pochowana na cmentarzu w Dojlidach. ■

bdc